

**Kamienne krzyże
i kapliczki**
na Dolnym Śląsku

Witold Komorowski

**Kamienne krzyże
i kapliczki
na Dolnym Śląsku**

Polkowice 2014

Opinia wydawnicza:
dr Janusz Czerwiński

Projekt okładki:
Jadwiga Popowska

Zdjęcie na okładce:
Witold Komorowski

Skład i łamanie:
Popowska STUDIO
03-684 Warszawa, ul. Lewinowska 33
tel. +48 22 679 03 06

Korekta:
Magdalena Rudnik

Druk i oprawa:
Drukarnia Advert, ul. Krakowska 21, Chorzów

Wydanie II poprawione

ISBN: 978 83 61234 73 9
Printed in Poland

© Copyright DWSPiT Polkowice, 2014

Wydawnictwo Dolnośląskiej Wyższej Szkoły
Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach
ul. Skalników 6b, 59-101 Polkowice
wydawnictwo@dwspit.pl, www.dwspit.pl

*Przyjaciółom płci obojga,
z którymi przed laty
odkrywałem piękno i mistykę gór,
to moje opusculum dedykuję*

W.K.

Kamienne pomniki prawa, religii i obyczaju	9
Wykaz krzyży i kapliczek	19
Katalog fotograficzny	45
Suplement dla niecierpliwych	224

Kamienne pomniki prawa, religii i obyczaju

Dolny Śląsk, oprócz mnóstwa świetnych kościołów, kamieniczek, zamków i pałaców, spotykanych niemal w każdej miejscowości, ma też zabytki mniej rzucające się w oczy, ale atrakcyjne dla amatorów gotowych poświęcić dużo wysiłku, aby odszukać np. cysterskie kamienie graniczne ukryte gdzieś w lasach Gór Kruczych, charakterystyczne barokowe figury św. Jana Nepomucena, zwane poufale „nepomukami” czy tajemnicze kamienne krzyże znajdujące w zaskakujących niekiedy miejscach. Stoją one przycupnięte pod murami kościołów lub wyniesione ponad ich dachy, w szczyrim polu (jak w Jaroszowie, Ludowie Śląskim i Miłochowie) lub ukryte w zaroślach z dala od wszelkich siedzib ludzkich (jak w Czernicy, Jasienicy, Jodłowicach i Psarach); przy ruchliwych ulicach miasta (Świdnica) lub w zakątkach w pobliżu granicy państwowej (Duszniki, Golińsk). Przy takim krzyżu można spotkać tabliczkę z lakonicznym napisem: „KRZYŻ POKUTNY. XIV – XVI w. STAWIANY PRZEZ ZABÓJCĘ NA MIEJSCU ZBRODNI”.

Krzyże pokutne są dla uważnego wędrowca charakterystycznym i wdzięcznym elementem dolnośląskiego krajobrazu (krzyż w Nawojowicach)

Krzyże i kapliczki pokutne były aż do XVI w. wystawiane jako jeden z warunków pojednania zabójcy z rodziną ofiary i często mają wyryte narzędzie dokonanej zbrodni. Oprócz wyobrażeń miecza, noża, kuszy czy toporka (we Wleniu na jednym krzyżu jest i miecz, i toporek) trafiają się nieco bardziej – w makabrycznym sensie – oryginalne, takie jak włócznia (Kłodzko, Trójca, Wykroty), widły (zrekonstruowany krzyż w Żerkowicach), łopata (Rokitki) lub zwykła pałka (Golanka Dolna). Szabla (Wambierzyce) i pistolet (Czernica) wskazują na niewątpliwie późniejszą metrykę zabytku. Wątpliwości budzą natomiast wyobrażenia nożyc (Staniszów), kielni (Nowe Łąki) lub trzewików/stóp (Miłków) – być może te atrybuty dotyczą profesji ofiary a nie sposobu zabójstwa. Na niektórych krzyżach wyryto napisy – krótkie, ograniczające się do daty (Siedlęcín/Strzyżowiec, Studnica, Zimne Łąki) lub dość rozbudowane, opisujące dramatyczne zdarzenie związane z wystawieniem krzyża (Batorów, Choiniec, Międzyzlesie/Lisica, Rochów). Treść tych tekstów wskazuje, że są to krzyże wystawione zapewne przez rodzinę zmarłego na pamiątkę dramatycznego zdarzenia, a nie przez sprawcę – w wyniku umowy pojednawczej. Również wymieniane w tekstach daty (XVII–XIX w.) potwierdzają, że są to krzyże pamiątkowe, znacznie młodsze od autentycznych krzyży pokutnych. Takie napisy mogą nawet mylić datowanie, gdyż bywały umieszczane wtórnie na starszym zabytku (Miedzianka, Zbylutów).

Jeden z trzech krzyży szczytowych wieńczących kościół w Wirach. Tylko dwa z nich były uważane za pokutne – zapewne ze względu na mniej staranną obróbkę kamienną.

Czasem jako pokutne pochopnie są określane kamienne krzyże umieszczane w szczytach kościołów (Janowice Wielkie, Modliszów, Spalona, Piława Dolna, Turów, Wiry) – niektóre zostały wykonane celowo dla zwieńczenia muru kościoła, na co wskazuje sposób obróbki, ale inne być może rzeczywiście trafiły tam w czasie jakiejś przebudowy, kiedy już nie pamiętano ich pierwotnego charakteru – kamiennego znaku zbrodni. Taką zapewne drogą trafiły na nowe miejsce krzyże wmurowane bezpośrednio w ściany kościoła (Niedźwiedzice) lub eksponowane w murach wież (Chrośnica, Stara Kamienica, Rudna, Udanin).

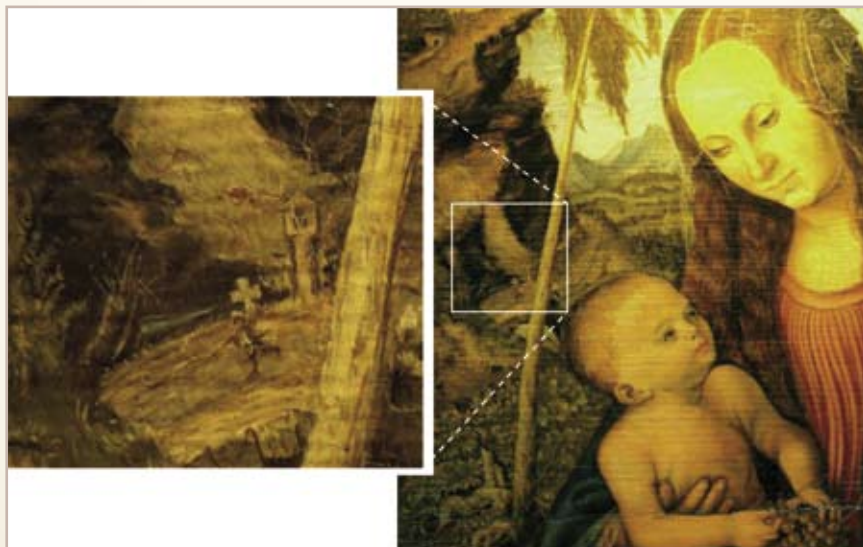
Osobny typ kamiennych zabytków stanowią wolno stojące kamienne kapliczki słupowe lub węgłowe, umieszczane w murze kościelnym. W Glinicy na trzonie takiej kapliczki jest wryty miecz, co pozwala ją zakwalifikować jako pokutną, natomiast w wielu innych przypadkach (pomijając XVII-wieczne i późniejsze) mogą to być tzw. „latarnie umarłych” stawiane na cmentarzach albo w ich pobliżu i będące rodzajem nagrobka poświęconego konkretnej osobie (Lubnów, Szymonów) lub ogólnie – zachętą do modlitwy za dusze zmarłych.

Kapliczki słupowe, zwykle pobielone, obecnie też spełniają swoją sakralną rolę (kapliczka w Brachowie)

Ponieważ postawienie kamiennego krzyża wieńczyło ugodę między rodziną ofiary a zabójcą, od kilku lat propagowana jest nazwa „krzyże pojednania”. Wyda-

je się jednak, że termin „pojednanie” kojarzy się z pewną empatią, o której trudno mówić w przypadku umowy ugodowej (*compositio*). Warunkiem zawarcia takiej umowy były pewne uciążliwości dla winowajcy w zamian za wyrzeczenie się zemsty ze strony poszkodowanych. Musiał on ponosić rozmaite wydatki na rzecz rodziny zamordowanego, na rzecz sądu i Kościoła, a także wykonać pewne działania symboliczne – właśnie pokutne – takie jak odbycie pielgrzymki do wskazanego sanktuarium, leżenie na grobie i – często – wystawienie kamiennego krzyża lub kapliczki (*crux lapidea aut capella*). Termin „krzyż pokutny” został wprowadzony do języka potocznego prawdopodobnie przez Tadeusza Stecia w latach 50. XX w. Autor ten posługiwał się nim w licznych prelekcjach i działalności przewodniczącej (*nb.* w przewodniku *Sudety Zachodnie* wydany w 1965 r. używa jeszcze innej formy: „krzyż pokutniczy”). Wydaje się, że w tym przypadku subtelności semantyczne powinny ustąpić przed tradycją i pewną urodą językową. Tradycyjna nazwa jest bezwyjątkowo używana na mapach turystycznych i w „kanonicznym” wielotomowym *Słowniku geografii turystycznej Sudetów* (1989–2008). W obszarze języka niemieckiego, skąd pochodzą pierwsze publikacje na ten temat, używa się nazwy *Sühnekreuz* lub po prostu *Steinkreuz* (krzyż kamienny). Czasownik *sühnen* znaczy pokutować, a samo *Sühne* – pojednanie, ale też pokuta, skrucha, więc uprawnione są obydwie polskie tłumaczenia. Podobnie jest w języku czeskim – stosowany tam termin *smírčí kříž* zawiera przymiotnik *smírčí*, który znaczy pojednawczy, polubowny, rozjemczy – od *smír*, czyli pojednanie, ugoda.

Krzyż i kapliczka pokutna na obrazie Łukasza Cranacha „Madonna pod jodłami” malowanym w roku 1510; obecnie w Muzeum Archidiecezji Wrocławskiej

Umowy „kompozycyjne” straciły znaczenie po wprowadzeniu w 1532 r. przez cesarza Karola V skodyfikowanego prawa karnego (*Constitutio Criminalis Carolina*), należy jednak przypuszczać, że zwyczaj stawiania krzyży pokutnych przetrwał dłużej. Musiały one być charakterystycznym elementem krajobrazu, skoro Lucas Cranach malując dla katedry wrocławskiej w 1510 r. swoją słynną „Madonnę pod jodłami” (odzyskany obraz znajduje się od stycznia 2013 r. w Muzeum Archidiecezji Wrocławskiej) umieścił w tle, przy drodze do zamku, właśnie typową kapliczkę i krzyż pokutny. Z krzyżami pokutnymi kojarzone są jeszcze tzw. kamienie krzyżowe, na terenie Polski spotykane tylko w dwóch miejscach – w Lubaniu (Uniegoszczu) i Płakowicach. Są to prostokątne kamienne płyty z reliefem krzyża, sprawiające niekiedy wrażenie niedokończonej pracy kamieniarza przy wykuwaniu krzyża, co było nawet przedmiotem amatorskich hipotez.

Niektóre z opisanych w tym przewodniku obiektów w sposób oczywisty nie mają charakteru pokutnego (np. XIX-wieczne krzyże w Studnicy czy w Zimnych Dołach lub XVIII-wieczne kapliczki, jak ta w Pławnej), inne budzą uzasadnione wątpliwości (np. kamienne krzyże umieszczone w szczytach kościołów – Modliszów, Wiry, Zebrzydów). Nieporozumienia dotyczą również kamiennych płyt z rytem krzyża, które były prawdopodobnie płytami nagrobnymi, ale niektóre z nich (np. Jordanów, Turów, Sobocisko, Wierzbie) są często opisywane jako „pokutne”, a inne (np. Sobkowice, Lutomia), mimo że bardzo oryginalne, nie dostały tego zaszczytu.

Ponieważ odszukanie opisywanych obiektów nie zawsze jest łatwe, nawet jeżeli są zaznaczone na mapie, dla wszystkich miłośników ciekawostek, krajoznawców i „zwykłych” turystów powstał ten swego rodzaju przewodnik album pozwalający odnaleźć w terenie niemal wszystkie kamienne krzyże i kapliczki znane na historycznie rozumianym Dolnym Śląsku. Kilkadziesiąt obiektów, położonych z dala od miejsc mogących stanowić charakterystyczny punkt odniesienia, zlokalizowano dodatkowo przez ich współrzędne GPS, które podane są na końcu w „suplemencie dla niecierpliwych”. Zasięg terytorialny nie jest tu ograniczony tylko do obecnego województwa dolnośląskiego, ale obejmuje również sąsiadujące powiaty w woj. lubuskim i opolskim.

Całość dzieli się na trzy części:

- wykaz wszystkich miejscowości, w których znajdują się omawiane zabytki – w układzie administracyjnym (wg powiatów i gmin),
- katalog fotograficzny ułożony w porządku alfabetycznym (wg nazw miejscowości) z krótkim opisem lokalizacji każdego obiektu w danej miejscowości,
- tabela szczególnie niedostępnych obiektów z ich współrzędnymi GPS.

Statystyka opisanych zabytków pokazuje, że największe ich nagromadzenie jest w powiecie świdnickim, natomiast powiaty północne są pod tym względem uboższe, co nie znaczy, że same obiekty są mniej interesujące. Na północ od Odry kamienne krzyże występują sporadycznie. W samej Świdnicy jest obecnie 6 krzyży (jeden w lapidarium muzealnym), a w pobliskiej Wierzbniej aż 7, przy czym 5 z nich tworzy piękną „galerię” zgrupowaną w dawnym parku pałacowym. Podobna galeria 4 krzyży i kapliczki słupowej jest malowniczo ustawiona pod murem kościelnym w Słupie. Do niedawna rekordowa liczba zabytków – 8 krzyży i dwie kapliczki – znajdowała się w Studnicy; w 2011 r. jeden, pęknięty krzyż został przeniesiony do Pątnowa. Interesujący obszar „krzyżowy” stanowi tzw. Złotoryjski Las leżący między Złotoryją i Lwówkiem. Jest tu 6 krzyży kamiennych (*nb.* dość trudnych do znalezienia; wśród nich tajemniczy krzyż z rytym kielni w Nowych Łąkach), a w październiku 2013 r. odnaleziono złamany i ukryty pod ściółką jeszcze siódmy krzyż czekający teraz na ustawienie. Członkowie Towarzystwa Miłośników Ziemi Złotoryjskiej planują nawet wytyczenie ścieżki „Szlakiem kamiennych krzyży w Choincu”, pozwalającej na odwiedzenie wszystkich tych zabytków.

Kolekcje kilku krzyży, zapewne wtórnie zgrupowanych przy okazji różnych remontów i regulacji dróg, znajdują się też m.in. w Jaworze (6 krzyży w murze tzw. Zamku Anioła), Niedźwiedzicach (5 krzyży wmurowanych w zewnętrzne ściany kościoła), Lubomierzu (5 krzyży w murze otaczającym kościół), Piotrowicach 5 krzyży w murze dawnego folwarku) czy w Bytomiu Odrzańskim, gdzie 5 krzyży użyto do wzmocnienia narożników wejścia do kościoła.

W tabelach części pierwszej przewodnika dla ułatwienia poszukiwań w przedwojennej literaturze, obok nazw polskich podano nazwy miejscowości używane przed 1945 r. W kilku przypadkach występują tu dwie nazwy niemieckie – dawna i późniejsza, wprowadzona w latach 30. XX w.; np. Smardzów – *Schmarsau*, później *Vogtshagen*; Polski Świątów – *Polnisch Wette*, później *Alt Wette*; Kamienica – *Kamitz*, później *Grenztal*; Lewin Kłodzki – *Lewin*, później *Hummelstadt* itp.

Spis zawiera dane dotyczące tylko tych krzyży i kapliczek, które zostały opisane w drugiej części (ok. 650 obiektów w ponad 400 miejscowościach) i można go traktować jako skorowidz przy poszukiwaniach w interesującej czytelnika okolicy. Obiekty przypisano do miejscowości wg aktualnego stanu administracyjnego, zostawiając tradycyjną, alternatywną lokalizację w odsyłaczach, np. Żeliszów → Ustronie, Karncza Góra → Wrocław (Muchobór), i zapisując poprzedni stan w nawiasach, np. Jelenia Góra (Strupice), Brzeg Dolny (Warzyń).

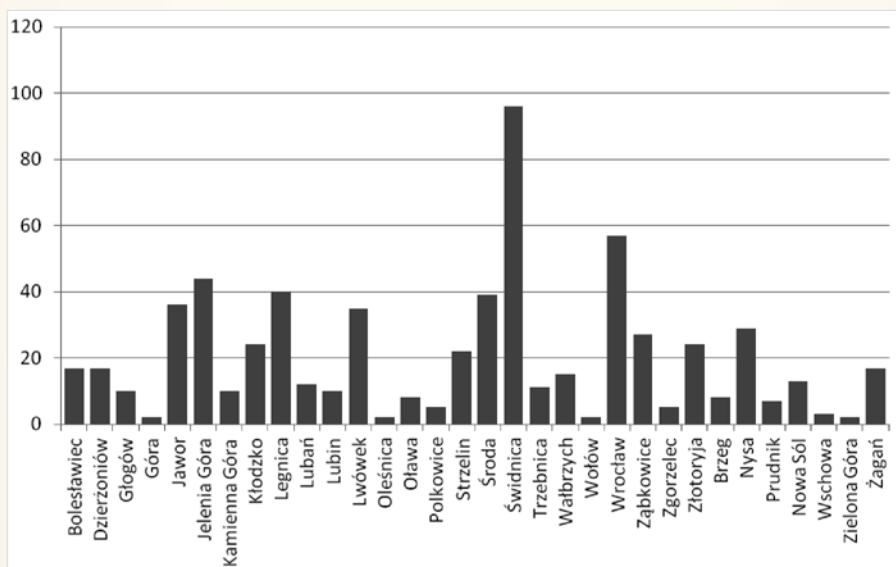
Zaginiony krzyż z Rędzin.
Jeszcze w maju 1971 r. leżał
na Krzyżowej Hali w pobliżu
szlaku na Wołek

W tym rejestrze brak kilku obiektów, które znajdują się na zamkniętym terenie prywatnym (Głogówek, Brzeźno, Prochowice – chyba zaginiony?). Brak też krzyży zaznaczanych na dość nowych nawet mapach, lecz nieobecnych już od wielu lat (np. Karczyce). Przypadki zaginięcia, aczkolwiek sporadyczne, ciągle mają miejsce. Krzyż w Kulinie został swego czasu zabrany do Wrocławia i umieszczony jako nagrobek (!) na Cmentarzu Grabiszyńskim; dopiero kilka lat temu, po renowacji wrócił do Kulina i został posadowiony na nowym miejscu. Z kolei, zaginiona głowica kapliczki z Jastrowca służyła jako element wystroju w jednej z wrocławskich restauracji i dopiero po dłuższych zabiegach została zwrócona na teren kościoła w pobliże trzonu, na którym poprzednio stała. Przyczyną znikania krzyży z miejsc, w których były od lat, oprócz zniszczeń i zwykłych kradzieży, są też ich przenosiny w miejsca zapewniające lepszą ochronę, np. z Głębocka do Myślakowic, z Zaborowa do Wielowsi, czy ostatnio przeniesienie złamanego krzyża ze Studnicy do Pątnowa.

Z drugiej strony ciągle odnajdywane są krzyże uznawane za zaginione, lub takie, które nigdy dotąd nie były opisywane. W ten sposób w ostatnich kilkunastu latach pojawiły się dwa krzyże w Mokrzyszowie – jeden wykopany przypadkiem, drugi stojący „od zawsze” w prywatnym ogrodzie; podobnie „odkryto” drugi krzyż w Dziwiszowie, stojący pod płotem przydomowego ogródka. Przy remontach kościołów odsłaniane są spod tynku wmurowane tam kiedyś obiekty, np. krzyż w Godziszowej (drugi w tej wsi), czy dwa krzyże w Borowie Wielkim. Takie remonty czasem przynoszą także „niepomyślne” wyniki, np. na wieży kościoła we Lwówku zdemaskowano ładną ostrołukową kapliczkę jako... zamurowane okienko gotyckie. Rewelacją 2008 r. było odnalezienie aż siedmiu spośród ośmiu wzmiankowanych w literaturze niemieckiej krzyży w murze otaczającym kościół

w Pszennie; znajdują się one poniżej obecnego poziomu gruntu i po sondażowym wykopie zostały ponownie zasypane w oczekiwaniu na realizację projektu ich udostępnienia. Latem 2013 r. ujawniono krzyż w Osieku (pow. średzki), który został odsłonięty na skutek odpadnięcia tynku z muru zabudowań gospodarczych, a jesienią tegoż roku – piękny krzyż z czerwonego piaskowca, znaleziony podczas przebudowy drogi w Dębowej Górze (pow. dzierżoniowski). Wśród prezentowanych tu obiektów są też takie, które, jak się wydaje, nie były dotąd zauważone, np. fragment krzyża w Proszkowie (znaleziony przez autora w 2011 r.), kilka krzyży szczytowych (Ługi, Miłaków), kapliczka w Żukowie czy płyty z rytym krzyża (Sobocisko, Wierzbie, Wykroty).

W katalogu przy każdym zdjęciu podano datę jego wykonania, co jest uzasadnione dość częstymi zmianami stanu i lokalizacji tych – wydawałoby się – trwałych pomników kamiennych. Z powodu takich fluktuacji trudno też mówić z całą pewnością o kompletności opisywanego zbioru.

Liczba krzyży i kapliczek w poszczególnych powiatach

Pierwsze polskie, w miarę pełne zestawienie krzyży pokutnych było zamieszczone w broszurce J. Milki *Kamienne pomniki średniowiecznego prawa* (dwa wydania, w 1968 i 1979 r.), a dokładniejsze opisy można znaleźć w trudno dostępnym, częściowo nieaktualnym, ale pionierskim opracowaniu A. Scheera drukowanym na przełomie lat 70. i 80. XX w. w kolejnych zeszytach *Informatora Krajoznawczego* (wyd. PTTK, Oddz. Wrocławski). Andrzej Scheer był założycielem (w 1985 r.

w Świdnicy) i do swej śmierci w 2010 r. animatorem bardzo zasłużonego dla popularyzacji i ochrony zabytków „Bractwa Krzyżowego”, a także organizatorem tzw. Biesiad Pokutnych. Jego publikacje są w pewnym sensie twórczą kontynuacją klasycznego źródłowego dzieła Maxa Hellmicha *Steinerne Zeugen mittelalterlichen Rechtes in Schlesien* z 1923 r., dostępnego ostatnio w postaci elektronicznej pod adresem Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej <http://zbc.uz.zgora.pl/dlibra>.

W Internecie, oprócz wielu cząstkowych doniesień i informacji o lokalnym zasięgu, chyba jedyny systematyczny spis krzyży i kapliczek znajduje się na stronie internetowej odznaki krajoznawczej „Krzyże pokutne w Polsce” http://ow_chelm.pttk.pl/index/odznaki/od6z.pdf, ustanowionej przez oddział PTTK w Chełmie (http://ow_chelm.pttk.pl).

Obfite źródło rzetelnych informacji stanowi mająca zacięcie naukowe strona internetowa *Zabytki Jurysdykcji Karnej* www.zjk.centrix.pl; istniejący tam dział doniesień terenowych zapewnia aktualne wiadomości o pracach konserwatorskich, nowych odkryciach, zaginięciach itp. Niektóre z tych informacji (daty odnalezienia, renowacji itp.) zostały wykorzystane w części katalogowej przy opisach zdjęć.

Najwięcej materiału ilustracyjnego, w tym również zdjęcia archiwalne, zawierają opisy poszczególnych miejscowości Dolnego Śląska na znakomitym portalu stowarzyszenia *Wratislaviae Amici* <http://dolny-slask.org.pl/>; wystarczy wybrać miejscowość i interesujący nas obiekt, aby obejrzeć zwykle całą galerię zdjęć i komentarzy.

Świetna niemiecka strona internetowa www.suehnekreuz.de zawiera systematyczne i kompletne opisy kamiennych krzyży z terenu całej Europy (z Polski pozostaje jeszcze wiele miejscowości do uzupełnienia), a także bardzo bogaty system odnośników dotyczących historii, rozmieszczenia oraz klasyfikacji zabytków i bibliografii przedmiotu.

Podobny, choć skromniejszy jeżeli idzie o dokumentację, charakter ma czeska strona <http://smircikrize.euweb.cz>, również kolekcjonująca obiekty z całej Europy i stale aktualizowana przez użytkowników. Krzyże są skatalogowane wg województw i powiatów, każdy obiekt przedstawiony jest przeważnie na kilku zdjęciach pokazujących również jego otoczenie, a także opatrzony zwięzłym opisem z odniesieniem do przedwojennych źródeł, jeżeli takie istnieją.

Pierwotna wersja tego przewodnika powstała w Internecie i od 2008 r. istnieje na gościnnym serwerze Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach pod adresem <http://kamienne-krzyze.dwspit.pl>.

Wszystkie zdjęcia, z wyjątkiem fotografii zaginionego krzyża w Raszowie (str. 15), są autorskie i były zrobione w latach 2005–2013 (kolorowe), a kilka – w latach 60. XX w. (czarno-białe). Te ostatnie zamieszczono dla porównania wcześniejszego z obecnym stanem zachowania opisywanych obiektów.

Poznanie wskazanych źródeł wprowadza w świat tajemnic, hipotez naukowych i legend, ale też może być pomocne w planowaniu wycieczek, np. weekendowych wypadów rowerowych czy samochodowych, połączonych z wyszukiwaniem i odkrywaniem dla siebie tych poruszających wyobrażeń zabytków.

Z dala od uczęszczanych szlaków można spotkać bardzo interesujące obiekty
(krzyż w Zbylutowie z tzw. aureolą)

Tekst ten jest rozszerzoną wersją artykułu *Kamienne zagadki* zamieszczonego w miesięczniku internetowym „Na Szlaku”, nr e-39 (235) ze stycznia 2010 r., (<http://01ns2010.gourl.org/>).

Wszystkie wymienione powyżej adresy internetowe były dostępne w lutym 2014 r.

Wykaz krzyży i kapliczek

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

POWIAT BOLESŁAWIEC

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Bolesławiec/ Bunzlau	Bolesławiec	1	
Czerna/ Tschirne, Tonhain	Nowogrodziec	1	
Gościszów/ Giessmannsdorf	Nowogrodziec	2	
Ławszowa/ Lorenzdorf	Osiecznica	1	
Milików/ Herzogswaldau	Nowogrodziec	2	
Ocice/ Ottendorf	Bolesławiec	2	
Poświętne → Nowoszów (pow. Żagań)	Osiecznica		
Raciborowice Górne/ Ober Gross Hartmannsdorf	Warta Bolesławiecka	1	
Stare Jaroszowice/ / Alt Jaschwitz	Warta Bolesławiecka	1	1
Warta Bolesławiecka/ / Alt Warthau	Warta Bolesławiecka	1	
Wartowice/ Warthau	Warta Bolesławiecka	1	
Wykroty/ Waldau	Nowogrodziec	1 + 1*	
Zabłocie/ Krottenpfuhl	Nowogrodziec	1	
Żeliszów → Ustronie (powiat Lwówek)	Bolesławiec		

* Płyta z rytem krzyża

POWIAT DZIERŻONIÓW

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Bielawa/ Langenbielau	Bielawa	2	
Dębowa Góra / Kol. Eichberg	Dzierżoniów	1	
Kamionki/ Steinkunzendorf	Pieszycy	1	
Kielczyn/ Költschen	Dzierżoniów	1	
Kołaczków → Dębowa Góra			
Książnica/ Pfaffendorf	Dzierżoniów	1	
Młynica/ Mellendorf	Łagiewniki	1	
Mościsko/ Faulbrück	Dzierżoniów	2	
Niemcza/ Nimptsch	Niemcza	1	
Piława Dolna/ Nieder Peilau	Dzierżoniów	1 + 1*	
Piława Górna/ Gnadenfrei	Dzierżoniów	1	
Piskorzów/ Peiskersdorf	Pieszycy	1	
Tuszyn/ Hennersdorf	Dzierżoniów	1	
Uciechów/ Bertholsdorf	Dzierżoniów	1	
Wilków Wielki/ Groß Wilkau	Niemcza	2	

* Krzyż szczytowy

POWIAT GŁOGÓW

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Jaczów/ Friedenshagen	Jerzmanowa	1	
Kłoda/ Kladau	Żukowice	2	
Kotla/ Kuttlau	Kotla	1	
Kurów Wielki/ Groß Kauer	Gaworzyce		1
Głogów (Krzepów)/ Schwarztal, Schrepau	Głogów	1	
Przedmoście/ Vorbrücken	Głogów	2	
Smardzów/ Vogtshagen, Schmarsau	Jerzmanowa		1
Wietszyce/ Wetschütz	Pęcław	2	

POWIAT GÓRA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Glinka/ Gleinig	Góra	1	
Niechlów/ Nechlau	Niechlów	1	

POWIAT JAWOR

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Brachów/ Brechelsdorf	Jawor		1
Godziszowa/ Reppersdorf	Mściwojów	2	
Grobla/ Gräbel	Paszowice	1	
Jastrowiec/ Lauterbach	Bolków		1
Jawor/ Jauer	Jawor	8	
Kępy/ Kampern	Wądroże Wlk.	1	
Luboradz/ Lobris	Mściwojów	1	
Małuszów/ Malitsch	Męcinka	3	
Marcinowice/ Merzdorf bei Jauer	Mściwojów		1
Męcinka/ Hermannsdorf	Męcinka	1	1
Mierczyce/ Mertschütz	Wądroże Wlk.	1	
Mściwojów/ Profen	Mściwojów		1
Piotrowice/ Peterwitz	Męcinka	1	
Sichów/ Seichau	Męcinka	1	
Skała/ Skohl, Weidenwerder	Wądroże Wlk.	2	
Słup/ Schlaup	Męcinka	4	1
Stary Jawor (Jawor)/ Alt Jauer	Jawor		2
Wiadrów/ Wederau	Paszowice	1	
Zimnik/ Kalthaus	Mściwojów		1

POWIAT JELENIA GÓRA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Bukowiec / Buchwald	Mysłakowice	2	
Chrośnica / Ludwigsdorf	Jeżów Sudecki	5	
Czarne / / Schwarzbach → Mysłakowice	Mysłakowice		
Czernica / Langenau	Jeżów Sudecki	6	
Dziwiszów / Berbisdorf	Jeżów Sudecki	2	
Janowice Wielkie / Jannowitz	Janowice Wielkie	1	
Jelenia Góra / Hirschberg	Jelenia Góra	3	
Jelenia Góra (Strupice)/ / Straupitz	Jelenia Góra	1	
Jeżów Sudecki / Grunau	Jeżów Sudecki	1	
Komarno / Kammerswaldau	Janowice Wielkie	2	
Kowary / Schmiedeberg	Kowary	2	3
Marczyce / Merzdorf	Podgórzyn	2	
Miedzianka / Kupferberg	Podgórzyn	1	
Miłków / Arnsdorf	Podgórzyn	3	1
Mysłakowice / / Zillerthal-Erdmannsdorf	Mysłakowice	2	
Siedlęcin / Boberröhrsdorf	Jeżów Sudecki	2	
Staniszów / Stonsdorf	Podgórzyn	1	
Stara Kamienica / Alt Kamnitz	Stara Kamienica	1	
Strupice → Jelenia Góra	Jelenia Góra		
Wojcieszyce / Voigtsdorf	Stara Kamienica	2	

POWIAT KAMIENNA GÓRA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Bukówka/ Buchwald	Lubawka	1	
Czadrów (Krzeszów)/ Ober Zieder	Kamienna Góra	1	
Gorzeszów/ Görtelsdorf	Kamienna Góra	1	
Kochanów/ Trautliebersdorf	Kamienna Góra	1	
Krzeszów/ Grüssau	Kamienna Góra	1	
Krzeszówek/ Neuen	Kamienna Góra	1	
Okrzeszyn/ Albendorf	Lubawka	1	
Pisarzowice/ Schrebendorf	Kamienna Góra	1	
Raszów/ Reußendorf	Kamienna Góra	1	
Szarocin/ Pfaffendorf	Kamienna Góra	1	

POWIAT KŁODZKO

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Batorów/ Friedrichsgrund	Szczytna Śląska	1	1
Czerwieńczyce/ Rothwaltersdorf	Nowa Ruda	1	
Duszniki Graniczna/ Bad Reinerz	Duszniki	1	
Dzikowiec/ Ebersdorf b. Neurode	Nowa Ruda	1	
Gorzanów/ Grafenort	Bystrzyca Kłodzka	1	
Graniczna → Duszniki	Duszniki		
Huta/ Hüttenguth	Bystrzyca Kłodzka		1
Jaskkowa Górna/ Oberhannsdorf	Kłodzko		1
Kłodzko/ Glatz	Kłodzko	2	
Konradów/ Konradswalde	Lądek Zdrój		1
Lewin Kłodzki/ Lewin, Hummelstadt	Lewin Kłodzki	1	
Łężyce/ Friedersdorf	Duszniki		1
Międzylesie/ Mittelwalde	Międzylesie	1	
Nowy Waliszów/ Neu Waltersdorf	Kłodzko	1	
Ponikwa/ Verlorenwasser	Bystrzyca Kłodzka		1
Poręba/ Lichtenwalde	Bystrzyca Kłodzka	1	
Radochów/ Reyersdorf	Lądek Zdrój	1	
Stójków/ Olbersdorf	Lądek Zdrój	1	
Szalejów Dolny/ / Niederschwedeldorf	Kłodzko	1	
Trzebieszowice/ Kunzendorf	Lądek Zdrój		1
Wambierzyce/ Albendorf	Radków	1	
Wolibórz/ Volpersdorf	Nowa Ruda	1	
Żelazno/ Eisersdorf	Kłodzko	1	

POWIAT LEGNICA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Gniewomierz/ Oyas	Legnickie Pole	2	
Golanka Dln./ Heidau	Prochowice	1	
Groble/ Tammendorf	Chojnów	1	
Jaroszówka/ Vorhaus	Chojnów	2	
Kłębanowice/ Klemmerwitz	Legnickie Pole	1	
Koskowice/ / Koischwitz → Tyniec Legnicki	Legnickie Pole		
Kościelec/ Hochkirch	Krotoszyce	1	
Mikołajowice/ Nikolstadt	Legnickie Pole	2	
Niedźwiedzice/ Bärsdorf-Trach	Chojnów	5	
Nowa Wieś Legnicka/ Neudorf b. Liegnitz	Legnickie Pole	1	
Pawlikowice/ Pohlsdorf	Chojnów	1	
Pątnów/ Panthenau	Chojnów	1	
Pątnów Legnicki/ Panten	Kunice	4	
Rokitki/ Reisicht	Chojnów	1	
Rosochata/ Seifersdorf	Kunice	3	
Spalona/ Heinersdorf	Kunice	1	
Studnica/ Steudnitz	Miłkowice	7	2
Tyniec Legnicki/ Gross Tinz	Ruja	1	
Wągradno/ Wangten	Ruja	2	

POWIAT LUBAŃ

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Leśna/ Marklissa	Leśna	1	
Lubań (Uniegoszcz)/ / Bertelsdorf	Lubań	1	
Mściszów/ Seifersdorf	Lubań	3	
Nawojów Łużycki/ Sächsisch Haugsdorf	Lubań	2	
Rudzica/ Pfaffendorf	Siekierczyn	2	
Świecie/ Schwerta	Leśna	3	
Uniegoszcz → Lubań	Lubań		

POWIAT LUBIN

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Chobienia/ Köben	Rudna	1	
Górzyn/ Guhren	Ścinawa	1	
Lubin/ Lüben	Lubin	1	
Miłoradzice/ Mühlräditz	Lubin	1	
Osiek/ Ossig	Lubin	1	
Pieszków/ Petschkendorf	Lubin		1
Rudna/ Randten	Rudna	1	
Tymowa/ Thiemendorf	Ścinawa	2	
Wielowieś/ Bielwiese	Ścinawa	1	
Zaborów/ / Lampersdorf → Wielowieś	Ścinawa		

POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Dłużec/ Langneudorf	Lwówek Śląski	1	
Golejów/ Klein Röhrsdorf	Lubomierz	3	1
Klecza/ Ober Hussdorf	Wleń	1	
Krzewie Wlk./ Groß Stöckigt	Gryfów	2	
Lubomierz/ Liebenthal	Lubomierz	5	
Lwówek Śląski/ Löwenberg	Lwówek Śląski	1	1
Nielestno/ Waltorsdorf	Wleń	2	1
Niwnice / Neuland	Lwówek Śląski	1	
Oleszna Podgórska/ Krummöls	Lubomierz	1	
Płakowice/ Plagwitz	Lwówek Śląski	1	
Pławna/ Schmottseifen	Lubomierz	2	1
Skorzynice/ Hartliebsdorf	Lwówek Śląski	1	
Ustronie/ Seitendorf	Lwówek Śląski	1	
Wleń/ Lähn	Wleń	2	1
Wojciechów/ Ullersdorf	Lubomierz	2	3
Zbylutów/ Deutmannsdorf	Lwówek Śląski	1	
Żerkowice/ Sirgwitz	Lwówek Śląski	2	

POWIAT OLEŚNICA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Kijowice/ Vogelgesang	Bierutów	1	
Posadowice/ Postelwitz	Bierutów	1	

POWIAT OŁAWA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Janków/ Grünaue, Jankau	Domaniów	2	
Niwnik/ Kressenheim, Niefnig	Oława	1	
Piskorzów/ Groß Peiskerau	Domaniów	1	
Psary/ Hünern	Oława	1	
Sobocisko/ Zottwitz	Oława	2 + 1*	

* Płyta z rytem krzyża

POWIAT POLKOWICE

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Łagoszów Wlk./ Groß Logisch	Radwanice	1	
Polkowice/ Polkwitz, Heerwegen	Polkowice	1	1
Przemków/ Primkenau	Przemków	1	
Żuków/ Suckau	Polkowice		1

POWIAT STRZELIN

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Brożec/ Brosewitz	Strzelin	4	
Chociwel/ Kuschlau	Strzelin	2	
Dankowice/ Danchwitz	Strzelin	1	
Gębczyce/ Göppersdorf	Strzelin	1	
Jaksin/ Jexau	Borów	3	
Jęglowa/ Riegersdorf	Przeworno	1	
Ludów Śląski/ Deutsch Laudén	Borów	2	
Nowolesie/ Polnisch Neudorf, Waldneudorf	Strzelin	1	
Szczawin (Strzelin)/ Sägen	Strzelin	1	
Zimne Doły	Strzelin	1	

POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Cesarzowice/ Zieserwitz	Środa Śląska	1	
Chomiąża/ Kamöse	Malczyce	1	
Jarosław/ Jerschendorf	Udanin	3	
Kostomłoty/ Kostenblut	Kostomłoty	2	
Krynitzno/ Krintsch	Środa Śląska		1
Kulin/ Keulendorf	Środa Śląska	1	1
Lipnica/ Schadewinkel	Środa Śląska	1	
Lusina/ Lüssen	Udanin	1	
Lutynia/ Leuthen	Miękinia	2	
Łagiewniki Średzkie/ Lohnig	Udanin	1	
Ogrodnica/ Schönau	Środa Śląska	1	
Osiek/ Ossig	Kostomłoty	1	
Paździorno/ Pohlsdorf	Kostomłoty		1
Pichorowice/ Peicherwitz	Udanin	1	
Pielaszkowice/ Pläswitz	Kostomłoty	1	
Piotrowice/ Groß Peterwitz	Kostomłoty	5	
Proszków/ Schöneiche	Środa Śląska	1	
Rakoszyce/ Rackschütz	Środa Śląska	1	
Rzeczycza/ Regnitz	Środa Śląska	1	
Sambórz/ Tschammendorf	Kostomłoty	1	
Sobkowice/ Zobkendorf	Kostomłoty	2	
Środa Śląska/ Neumarkt	Środa Śląska	3	
Świdnica Polska/ Polnisch Schweinitz, Schweinitz b. Kanth	Kostomłoty	1	
Udanin/ Gäbersdorf	Udanin	1	
Ujazd Górny/ Ober Mois	Udanin	1	
Wichrów/ Weicherau	Kostomłoty	4	

POWIAT ŚWIDNICA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Biała/ Klein Bielau	Marcinowice	1	
Bojanice/ Ludwigsdorf	Świdnica	2	
Bolesławice/ Bunzelwitz	Jaworzyna Śl.	3	
Buków/ Bockau	Żarów	3	
Ciernie → Świebodzice	Świebodzice		
Goczałków Grn./ Kohlhöhe	Strzegom	1	
Gola Świdnicka/ Guhlau	Marcinowice	1	
Gołoszyce/ Gohlitsch	Żarów	1	
Grabina → Strzegom	Strzegom		
Grodziszczce/ Königlich Gräditz	Świdnica	3	
Gruszów (Stefanowice)/ Birkholz	Marcinowice	1	
Imbramowice/ Ingramsdorf	Żarów	1	
Jaroszów/ Järischau	Strzegom	3	
Jaworzyna Śląska/ Königszeit	Jaworzyna Śl.	1	
Kalno/ Kallendorf	Żarów	1	
Kostrza/ Häslicht	Strzegom		1
Kruków/ Raaben	Żarów	2	
Lutomia/ Leutmannsdorf	Świdnica	1 + 1*	
Milikowice/ Arnsdorf	Jaworzyna Śl.	1	
Miłochów/ Nieder Giersdorf	Świdnica	1	
Modliszów/ Hohgiersdorf	Świdnica	1 + 3^	1
Mokrzyszów/ Kunzendorf	Świdnica	2	
Morawa/ Muhrau	Strzegom		1
Mysłaków/ Kaltenbrunn	Marcinowice	4	
Panków/ Penkendorf	Marcinowice		1
Pasieczna/ Zedlitz	Jaworzyna Śl.	1	1
Pastuchów/ Puschkau	Jaworzyna Śl.	3	
Pogorzała/ Seifersdorf	Świdnica	1	

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Pożarzysko/ Poseritz	Żarów	1	
Pszenko/ Weizenrodan	Świdnica	1	
Rusko/ Rausze	Strzegom	4	
Skarżyce/ Gruntu b. Striegau	Strzegom	1	
Słotwina/ Schönbrunn	Świdnica	1	
Stanowice/ Stanowisz	Strzegom	1	
Stary Jaworów/ Alt Jauernick	Jaworzyna Śl.	2	
Strzegom (Grabina)/ Gräben	Strzegom		1
Strzegom/ Striegau	Strzegom	2	
Strzelce/ Strehlitz	Marcinowice	1 + 1 [^]	
Sulisławice/ Sülzendorf	Świdnica	1	
Szczepanów/ Stephanshain	Marcinowice	1	
Szymanów/ Simsdorf	Dobromierz		2
Śmiałowice/ Schmellwitz	Marcinowice	1	2
Świdnica/ Schweidnitz	Świdnica	4	
Świdnica (Zawiszów)/ Säbischdorf	Świdnica	2	
Świebodzice/ Freiburg	Świebodzice	1	
Świebodzice (Ciernie)	Świebodzice	3	
Wierzbna/ Würben	Żarów	7	
Wiry/ Groß Wierau	Marcinowice	2	
Witoszów Dolny/ Nieder Bögendorf	Świdnica	3	
Witoszów Górny/ Ober Bögendorf	Świdnica	3	
Zastruże/ Sasterhausen	Żarów	1	
Zawiszów → Świdnica	Świdnica		
Zebrzydów/ Seiferdan	Marcinowice	2 + 3 [^]	

* Płyta z rytem krzyża

[^] Krzyż szczytowy

POWIAT TRZEBNICA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Barkowo/ Gross Bargen, Rogosawe, Berghof	Żmigród	1	
Bychowo/ Beichau	Żmigród	1	
Korzeńsko/ Korsenz	Żmigród	1	
Lubnów/ Liebenau	Oborniki Śl.		3
Osiek/ Ossig	Żmigród	1	3
Powidzko/ Powitzko, Urdorf	Żmigród	1	
Skarszyn/ Skarsine, Sauerbrunn	Trzebnica	1	
Strzeszów/ Striese	Trzebnica	1	
Wielka Lipa/ Gross Leipe	Oborniki Śl.	1	

POWIAT WAŁBRZYCH

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Cisów/ Zeisberg	Stare Bogaczowice	1	
Glinno/ Heinrichau	Walim	2	
Golińsk/ Göhlenau	Mieroszów	1	
Lubiechów/ Liebichau	Wałbrzych	2	
Myślinów → Zagórze Śl.	Walim		
Niedźwiedzice, Niedźwiedzica/ / Bärsdorf	Walim	1	
Poniatów → Wałbrzych			
Stare Bogaczowice/ Altreichenau	Stare Bogaczowice	2	
Struga/ Adelsbach	Stare Bogaczowice	1	
Wałbrzych (Poniatów)/ Seitendorf	Wałbrzych	1	
Wałbrzych Gaj/ Stadtparksiedlung	Wałbrzych	1	
Witków Śląski/ Wttgendorf	Czarny Bór	1*	
Zagórze Śląskie/ Kynau	Walim	2	
Zagórze Śl. (Myślinów)/ / Schenkendorf	Walim	1	

* Zaginiony

POWIAT WOŁÓW

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Brzeg Dolny (Warzyń)/ / Dyhernfurt	Brzeg Dolny	1	
Jodłowice/ Tannwald	Brzeg Dolny	1	
Warzyń → Brzeg Dolny			

POWIAT I MIASTO WROCŁAW

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Bogunów/ Bogenau	Żórawina	1	
Damianowice/ Damsdorf	Kobierzyce	1	
Garncarsko/ Marxdorf	Sobótka		1
Glinica/ Gleinitz	Jordanów	2	1
Groblice/ Grebelwitz	Św. Katarzyna	1	
Jaksonów/ Jackschönauf, Schwerten	Żórawina	1	
Jordanów Śląski/ Jordansmühl	Jordanów	1*	
Karncza Góra → Wrocław (Muchobór)	Wrocław		
Kąty Wrocławskie/ Kanth, Canth	Kąty Wrocławskie	1	
Kiljanów (Kąty Wrocławskie)/ / Landau	Kąty Wrocławskie	1	
Muchobór → Wrocław	Wrocław		
Nawojowice/ Haltauf	Żórawina	1	
Nowa Wieś Kącka/ Neudorf b. Kanth	Kąty Wrocławskie	1	
Okulice/ Ocklitz, Eichwall	Sobótka	1	
Pełcnica/ Polsnitz, Brückenfelde	Kąty Wrocławskie	2	1

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Proszkowice/ Protschkenhain, Dreisteine	Mietków	2	
Przeclawice/ Prisselwitz, Prisselbach	Żórawina	3	
Rogów Sobócki/ Rogau-Rosenau	Sobótka	4	
Siechnice/ Kraftborn, Tschechnitz	Siechnice	1	
Sobótka/ Zobten	Sobótka	1	1
Sobótka (Strzeblów)/ / Ströbel	Sobótka	1	
Stary Zamek/ Altenburg	Sobótka	1	
Strzeblów → Sobótka	Sobótka		
Tokary/ Dockern	Długoleka	1	
Turów/ Thauer	Żórawina	1* + 1^	
Tyniec Mały/ Tinz, Klein Tinz	Kobierzyce		1
Tyniec nad Ślężą/ / Groß Tinz an Lohe	Kobierzyce		1
Ujów/ Viehau	Kąty Wrocławskie	2	
Węgry/ Wangern	Żórawina	4	
Wierzbice/ Wirrwitz, Konradserbe	Kobierzyce	1 + 1*	
Wilczkowice/ Wilschkowitz, Wolfskirch	Jordanów Śląski	1	
Wilczków/ Wiltschau, Herdhausen	Żórawina	2	

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Wojnarowice/ Wernersdorf	Sobótka	1	
Wojnowice/ Zindel	Czernica	1	
Wrocław/ Breslau	Wrocław	2	1
Wrocław (Muchobór)/ / Groß Mochbern	Wrocław	2	
Wrocław (Żerniki)/ Neukirch	Wrocław	1	
Żerniki → Wrocław	Wrocław		
Żórawina/ Rothsürben, Rothbach	Żórawina	1	

* Płyta z rytem krzyża

^ Krzyż szczytowy

POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Brzeźnica/ Briesnitz	Bardo	2	
Budzów/ Schönwalde	Stoszowice	4	
Doboszowice/ Hertwigswalde	Kamieniec Ząbkowski	2	
Dzbanów/ Banau	Bardo	1	
Jasienica/ Heinzendorf	Ziębice	1	
Jasłówek/ Schimmelei	Ziębice	1	
Kamieniec Ząbkowski/ / Camenz, Kamenz	Kamieniec Ząbkowski	1	
Laskówka/ Gierichswalde	Bardo	1	
Mrokocin/ Brucksteine	Kamieniec Ząbkowski	1	
Olbrachcice Wielkie/ / Groß Olbersdorf	Ząbkowice Śląskie	1	
Ożary/ Hemmersdorf	Kamieniec Ząbkowski		1
Pomianów Górny/ Ober Pomsdorf	Kamieniec Ząbkowski	1	
Potworów/ Riegersdorf	Bardo	1	
Rososznicza/ Olbersdorf	Ziębice	2	
Różana/ Rosenbach	Stoszowice	1	
Sieroszów (Bobolice)/ / Seitendorf, Kaubitz	Ząbkowice Śląskie	1	
Sławęcín/ Schlottendorf	Kamieniec Ząbkowski	1	
Wigancice/ Weigelsdorf	Ziębice	1	
Ząbkowice Śląskie/ Frankenstein	Ząbkowice Śląskie	1	
Zwrocław/ Protzau	Ząbkowice Śląskie	2	

POWIAT ZGORZELEC

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Gronów/ Gruna	Zgorzelec	1	
Sieniawka/ Klein Schöna	Bogatynia	2	
Sławnikowice/ Kieslingswalde	Zgorzelec	1	
Trójca/ Troitschendorf	Zgorzelec	1	

POWIAT ZŁOTORYJA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Brennik/ Rothbrünnig	Złotoryja	1	1
Brochocin/ Brockendorf	Zagrodno	4	1
Choiniec/ Hainwald	Pielgrzymka	2	
Czapple/ Hockenau	Pielgrzymka	1	
Jerzmanice Zdrój/ Hermsdorf a. d. Katzbach	Złotoryja	1	
Modlikowice/ Modelsdorf	Zagrodno	2	
Nowa Wieś Grodziska/ / Neudorf am Gröditzberge	Pielgrzymka	1	
Nowe Łąki/ Neuwiese	Pielgrzymka	1	
Prusice/ Prausnitz	Złotoryja	1	
Rochów/ Armenruh	Pielgrzymka	1	
Rokitnica/ Röchlitz	Złotoryja	1	
Świerzawa/ / Schöna u a.d. Katzbach	Świerzawa	1	
Uniejowice/ (Ober) Leiersdorf	Zagrodno	1	
Wilków/ Wolfsdorf	Złotoryja	1 + 2*	
Złotoryja/ Goldberg	Złotoryja	1	

* Krzyże współczesne (1989)

WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

POWIAT BRZEG

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Gałączyce/ Giersdorf	Grodków	1	
Kolnica/ Lichtenberg	Grodków	1	
Lewin Brzeski/ Löwen	Lewin Brzeski	1	
Małujowice/ Mollwitz	Skarbimierz	1	
Mikołajowa/ Niklasdorf	Grodków	1	
Wierzbnik/ Herzogswalde	Grodków	1	
Wojśław/ Weisselsdorf	Grodków	1	
Zawadno/ Lichten	Lewin Brzeski	1	

POWIAT NYSA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Biała Nysa/ Bielau	Nysa	1	
Chociebórz/ Koschpendorf	Kamiennik	1	
Chróścina/ Falkenau	Skoroszyce	1	
Domaszkowice/ Ritterswalde	Nysa	1	
Jędrzychów/ Heidersdorf	Nysa	2	
Kamienica/ Kamitz, Grenztal	Paczków	1	
Kępnica/ Deutsch Kamitz	Nysa	1	
Korfantów/ Friedland	Korfantów	1	
Lubiatów/ Lobedau	Otmuchów	2	
Nowaki/ Nowag	Pakosławice	1	
Nowy Świątów/ Deutsch Wette	Głucholazy	1	
Pakosławice/ Bösdorf	Pakosławice	1	
Podlesie/ Schönwalde	Głucholazy	1*	
Polski Świątów/ Alt Wette, Polnisch Wette	Głucholazy	1	
Prusinowice/ Waltdorf	Pakosławice	1	
Radzikowice/ Stephansdorf	Nysa	2	
Reńska Wieś/ Reinschdorf	Pakosławice	2	
Rynarcice/ Rennersdorf	Korfantów	1	
Skoroszyce/ Friedewalde	Skoroszyce	1	
Starowice/ Starrwitz / Waldreuth	Otmuchów	1	
Ścinawa Nyska/ Stiensdorf	Nysa	2	
Unikowice/ Heinzendorf	Paczków	1	
Wierzbicice/ Oppersdorf	Nysa	2	
Złotogłowice (Rochów)/ / Groß Neundorf	Nysa	1	

* Kamień graniczny

POWIAT PRUDNIK

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Biała/ Zülz	Biała	1	
Biała (Szonowice)/ Zülz	Biała	1	
Brzeźnica/ Brzesnitz	Biała	1	
Dytmarów/ Dittersdorf	Lubrza	1	
Jasiona/ Jassen	Lubrza	1	
Mieszkowice/ Dittmannsdorf	Prudnik	1	

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

POWIAT NOWA SÓL

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Borów / Grossenbohran	Nowe Miasteczko	3	
Bytom Odrzański / Beuthen a. Oder	Bytom Odrzański	5	
Gołszyn / Lindau	Nowe Miasteczko	1	
Ługi / Friedersdorf	Otyń	1*	
Miłaków / Milkau	Nowe Miasteczko	1 + 1*	
Mirocin Dolny / / Nieder Herzogswaldau	Kożuchów	1	

* Krzyż szczytowy

POWIAT WSCHOWA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Kandlewo / Kandlau	Wschowa	1	
Konradowo / Kursdorf	Wschowa	2	

POWIAT ZIELONA GÓRA

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Kotowice / Kottwitz	Nowogród Bobrzański	1	
Ochla / Ochelhermsdorf	Zielona Góra	1	

POWIAT ŻAGAŃ

Miejscowość	Gmina	Krzyże	Kapliczki
Dzietrzychowice/ Dittersbach	Żagań	1	
Niegosławice/ Waltersdorf	Niegosławice	1	
Nowoszów/ Neuhaus (Poświętne/ Heiligensee)	Żagań (Osiecznica, pow. Bolesławiec)	1	
Stara Kopernia/ Küpper bei Sagan	Żagań	2	
Szprotawa (Puszczyków)/ / Sprottau (Kleinküpper)	Szprotawa	1	
Witoszyn Dolny/ Nieder Hartmannsdorf	Wymiarki	1	
Chotków/ Hertigswaldau	Brzeźnica	1*	
Długie/ Langheinersdorf	Żagań	1	
Lutyńka/ Leuthen	Wymiarki	2	
Rudawica/ Eisenberg	Żagań	1	
Stary Żagań/ Altkirch	Żagań	4	
Żagań/ Sagan	Żagań	1	

* Krzyż szczytowy

Katalog fotograficzny

BARKOWO → POWIAT TRZEBNICA

Za ogrodzeniem narożnej posesji nr 24. Dom znajduje się 250 m od kościoła, po prawej stronie szosy do Wińska, w miejscu gdzie w prawo odchodzi droga gruntowa

X 2008

BIAŁA → POWIAT ŚWIDNICA

Naprzeciwko domu nr 47 (kilkadziesiąt metrów od szkoły)

VI 2006

BATORÓW → POWIAT KŁODZKO

W lesie, ok. 600 m na południe od drogi jezdnej Batorów-Karlów, ok. 400 m na południowy wschód od skał Sechstant. Tzw. Krzyż Marty. Wg wykutego gotykiem napisu, w roku 1628 zamordowano w tym miejscu piętnastoletnią „cnotliwą pannę Martę Gorgi, ślubną córkę kamieniarza ze wsi Ratno Dolne”. Krzyż postawiła szesnaście lat później rodzina ofiary

VII 2008

BATORÓW → POWIAT KŁODZKO

Przy czerwonym szlaku do Studziennej, na północ od szczytu Rogacza

VII 2008

BIAŁA → POWIAT PRUDNIK

Pod murem zamku (ul. Armii Ludowej);
przeniesiony z Wasiłowic

VIII 2010

BIAŁA (SZONOWICE) → POWIAT PRUDNIK

Przy ulicy Opolskiej w pobliżu skrzyżowania
z ul. Szynowice; obok drewnianego krzyża;
schowany w kępie krzewów

VIII 2010

BIAŁA NYSKA → POWIAT NYSA

Obok kościoła, po lewej stronie bramy wejściowej

VIII 2010

BIELAWA (I) → POWIAT DZIERŻONIÓW

W południowej części osady, nad potokiem,
na wprost budynku przy ul. Waryńskiego 27
(droga na Przełęcz Woliborską)

VIII 2006

BIELAWA (II) → POWIAT DZIERŻONIÓW

W szczycie muru otaczającego ogród
dawnej plebanii przy ul. Wolności 128

IX 2008

BOGUNÓW → POWIAT WROCŁAW

W środku wsi, po lewej stronie drogi do miejscowości
Węgrów

VIII 2007

BOJANICE (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Wkopany przed przyporą muru kościelnego
od strony drogi

VIII 2006

BOJANICE (II) → POWIAT ŚWIDNICA

Wmurowany w kamienną przyporę muru
kościelnego na prawo od krzyża I

VIII 2006

BOLESŁAWICE (I–III) → POWIAT ŚWIDNICA

Przy rozwidleniu dróg w północnej części wsi stoją
dwa ładne krzyże i trzon trzeciego wkopany pomiędzy nimi. Prawy krzyż ma ryt miecza

IV 2006

BOLESŁAWIEC → POWIAT BOLESŁAWIEC

Leży popękany na trawie w lapidarium przy Muzeum Ceramiki (ul. Mickiewicza 13)

VII 2008

BORÓW WIELKI (I) → POWIAT NOWA SÓL

Mało kształtny fragment krzyża jest wmurowany przy ziemi w murze dawnego pałacu, od strony szosy

VII 2009

BORÓW WIELKI (II) → POWIAT NOWA SÓL

W murze kościoła, po jego północnej stronie.

Odkryty w czasie remontu w 2009 r.

VII 2009

BORÓW WIELKI (III) → POWIAT NOWA SÓL

W murze prezbiterium, po jego południowej stronie.

Odkryty w czasie remontu w 2009 r.

Na krzyżu widoczny ryt dzidy

VII 2009

BRACHÓW → POWIAT JAWOR

Pobielona kapliczka stoi w polu, przy starej (kiedyś asfaltowej) drodze do Słupu

V 2007

BROCHOCIN → POWIAT ZŁOTORYJA

Ładna kapliczka słupowa stoi na prawo od bramy kościelnej. Zwykle pobielona

III 2007

BRENNIK → POWIAT ZŁOTORYJA

Krzyż w murze kościoła, na prawo od głównego (wschodniego) wejścia. Widoczny jest, częściowo zatarty, ryt kuszy i – na lewo od niej – miecza

V 2006

BROCHOCIN (I) → POWIAT ZŁOTORYJA

Wysoki krzyż jest wprawiony w mur otaczający kościół, znajduje się przy bramie, na prawo od kapliczki słupowej.

Zwykle trudny do zauważenia pod warstwą wapna

III 2007

BROCHOCIN (II) → POWIAT ZŁOTORYJA

Fragment krzyża II wmurowany przy ziemi obok drzewa, na prawo od krzyża I. Widoczny ryt miecza

III 2007

BROCHOCIN (IV) → POWIAT ZŁOTORYJA

We wschodniej części muru cmentarnego, po jego wewnętrznej stronie.

Ma kształt litery „T” (krzyż św. Antoniego)

III 2007

BROCHOCIN (III) → POWIAT ZŁOTORYJA

Trzon krzyża III w murze otaczającym kościół, poziomo, przy samej ziemi, ok. 1,5 m na prawo od krzyża II. Widoczny ryt miecza

IV 2009

BROŻEC (I) → POWIAT STRZELIN

Na skarpie przy północnej bramie kościoła;
widoczny ryt dużego krzyża

VIII 2007

BRZEŹNICA → POWIAT PRUDNIK

Krzyż schowany za płotem domu nr 35
(w centrum wsi, po przeciwnej stronie niż
dzwonnica). Na krzyżu niemal niewidoczne litery
„AKLVS / FRVNS / KA” oraz niżej data 1670 (1610?)

VIII 2011

BROŻEC (II) → POWIAT STRZELIN

W chodniku w północnej bramie kościelnej

VIII 2007

BROŻEC (III) → POWIAT STRZELIN

W chodniku przed południową bramą kościoła

VIII 2007

BROŻEC (IV) → POWIAT STRZELIN

Fragment krzyża użyty jako stopień schodków
do północnej furtki kościoła, widać zatarty ryt miecza

VIII 2007

BRENNIK → POWIAT ZŁOTORYJA

Kapliczka słupowa jest wtopiona w lico muru przy zachodniej furcie kościelnej. Pod zamykaną na kątą kratę wewnątrz jest zatarta data, prawdopodobnie 1521 – identyczna z datą na sakramentarium stojącym obok krzyża (widoczne cyfry 5 i 2)

III 2007

BRZEŹNICA (I) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Wmurowany na prawo od zachodniej bramy kościelnej, w szczycie muru

VII 2006

BRZEŹNICA (II) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

W murze kościelnym, tuż przy ziemi na lewo od wschodniej bramy

VII 2006

BUDZÓW (I-III) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Na lewo od bramy kościelnej są wmurowane przy ziemi trzy kamienne krzyże

XI 2006

BUDZÓW (IV) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Czwarty krzyż jest wmurowany na prawo od bramy kościelnej

XI 2006

BRZEG DOLNY (WARZYŃ) → POWIAT WOŁÓW

Krzyż jest wmurowany przy bramie kościoła cmentarnego Wszystkich Świętych na osiedlu Warzyń

III 2013

BUKOWIEC (I) → POWIAT JELENIA GÓRA

Przed domem przy ul. Wiejskiej 4,
na wschód od kościoła

VII 2007.

BUKOWIEC (II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Przy bramie kościoła św. Marcina jest tzw.
„krzyż choleryczny”, podobny do krzyża w Świerzawie
VII 2011

BUKÓW (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Kamienny równoramienny krzyż jest wmurowany
w nowe ogrodzenie posesji nr 3 przy wjeździe do wsi
od południa, po lewej stronie szosy

X 2007

BUKÓW (II) → POWIAT ŚWIDNICA

Przy ścianie murowanej kapliczki stojącej
przy gruntowej drodze równoległej do szosy,
poniżej kościoła

X 2007

BUKÓW (III) → POWIAT ŚWIDNICA

W murku otaczającym plebanię (posesja nr 16,
po prawej stronie szosy, poniżej kościoła);
krzyż jest widoczny z obu stron muru

X 2007

BUKÓWKA → POWIAT KAMIENNA GÓRA

Przy wiejskiej drodze, na lewym brzegu wąskiego
tutaj Bobru (w dół od szosy)

VII 2007

BYCHOWO → POWIAT TRZEBNICA

Na skrzyżowaniu dróg (w rowie),
na południe od wsi

X 2008

BYTOM ODRZAŃSKI (I–III) → POWIAT NOWA SÓL

Po lewej stronie zachodniego wejścia do kościoła są wmurowane poziomo trzy krzyże św. Antoniego (typu „T”), a na nich wyryty cały arsenał: pika, sztylet i nóż

VI 2010

BYTOM ODRZAŃSKI (IV–V)

→ POWIAT NOWA SÓL

Po prawej stronie zachodniego wejścia do kościoła są dwa krzyże św. Antoniego (typu „T”); na jednym z nich realistyczny ryt łopaty

VI 2010

CESARZOWICE → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

W murze otaczającym kościół, wmurowany przy ziemi na lewo od bramy

V 2006

CHOCIEBÓRZ → POWIAT NYSA

Po prawej stronie drogi polnej do Osiny (brukowanej na pierwszym odcinku), ok. 80 m przed kamieniem granicznym św. Jana

IX 2010

CHOBIEŃ → POWIAT LUBIN

Na cmentarzu w zachodniej części osady (przy drodze do Radoszyc); na murowanym cokole tworzy kapliczkę ołtarz

V 2006

CHOCIWEL (I-II) → POWIAT STRZELIN

Dwa krzyże – oczyszczone i na nowo osadzone w 2007 r. – stoją tuż przed pierwszymi zabudowaniami wsi (od strony Strzelina), po lewej stronie szosy.

Na jednym jest duży ryt krzyża, na drugim – dwa miecze

VIII 2007

CHOINIEC (I) → POWIAT ZŁOTORYJA

Krzyż stoi w lesie, 1 km na południe od wsi, ok. 400 m na zachód od zielonego szlaku Choiniec–Rochów, przy pierwszej ścieżce leśnej odchodzącej na północ od duktu.

Na krzyżu jest wykuty gotykiem obszerny opis wydarzenia z 1760 r. Krzyż był sklejony w 2004 r.

IV 2008

CHOINIEC (II) → POWIAT ZŁOTORYJA

Krzyż stoi w lesie 1 km na południe od wsi, ok. 200 m na wschód od zielonego szlaku Choiniec–Rochów, przy podmokłej drodze leśnej odchodzącej na zakręcie zielonego szlaku w dół. Na krzyżu jest ryt krzyżyka. Krzyż był odkryty w październiku 1979 r., a sklejony w maju 2004 r.

IV 2008

CHOMIĄŻA → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Pod murem kościelnym, przy północnej bramie

III 2007

CHOTKÓW → POWIAT ŻAGAŃ

We wschodnim szczycie kościoła

III 2011

CHROŚNICA (I) → POWIAT JELENIA GÓRA

Na zewnątrz pod murem kościelnym,
w lewo od bramy

VII 2007

CHROŚNICA (II) → POWIAT JELENIA GÓRA

W murze otaczającym kościół, po lewej stronie bramy.
Krzyż ma wyraźny ryt noża

VII 2007

CHROŚNICA (IV) → POWIAT JELENIA GÓRA

Krzyż pozbawiony jednego ramienia stanowi
fragment południowego portalu kościoła

VII 2007

CHROŚNICA (III) → POWIAT JELENIA GÓRA

W prawym narożu bramy kościelnej. Krzyż bez
jednego ramienia; widoczny ryt noża

VII 2007

CHROŚNICA (V) → POWIAT JELENIA GÓRA

Wysoko w południowej ścianie wieży kościoła

VII 2007

CHRÓŚCINA → POWIAT NYSA

W ogrodzie plebanii znajdującej się po północnej stronie kościoła

VIII 2007

CZADRÓW (KRZESZÓW) → POWIAT KAMIENNA GÓRA

Przy szosie z Krzeszowa do Kamiennej Góry, po lewej stronie, tuż przed granicą Czadrowa, 2 km od klasztoru.

Krzyż ma duże wgłębienie w środkowej części, po bokach którego widać fragmenty rytu miecza

VII 2007

CISÓW → POWIAT WAŁBRZYCH

Przy zielonym szlaku, w miejscu gdzie wchodzi on w las i łączy się z polną drogą Cieszków Górny–zamek Cisy

VII 2007

CZERNA → POWIAT BOLESŁAWIEC

Przy głównym skrzyżowaniu, za niskim drewnianym ogrodzeniem sklepu z ceramiką

VI 2008

CZAPLE (SKORZYCNICE) → POWIAT ZŁOTORYJA

Ok. 50 m w lewo od niebieskiego szlaku ze Skorzynic do Lwówka, na skraju lasu, ok. 5 min. drogi od pierwszego krzyża w Skorzynicach. Na krzyżu jest ryt włóchni skierowanej skośnie w dół, a po jej prawej stronie – zarys krzyża greckiego

VII 2007

CZERNICA (I) → POWIAT JELENIA GÓRA

Krzyż w murze kościelnym, na prawo od kamienia krzyżowego (II); latem niewidoczny pod opadającym powojem

VII 2008

CZERNICA (II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Kamień morderczy pod murem kościelnym, przy północnej bramie. Ma wykuty zarys krzyża greckiego, a poniżej – szabli

VII 2008

CZERNICA (IV) → POWIAT JELENIA GÓRA

Przy drodze polnej (asfaltowej) z Czernicy do Strzyżowca, pod grupą drzew (po lewej stronie drogi) na grzbiecie wzniesienia

VII 2007

CZERNICA (III) → POWIAT JELENIA GÓRA

W rowie po lewej stronie szosy z Czernicy do Płoszczyzny, w obniżeniu drogi. Krzyż ma pełną aureolę i bardzo wyraźny ryt miecza

VII 2007

CZERNICA (VI) → POWIAT JELENIA GÓRA

Przy leśnej szutrowej drodze z Janówka do Płoszczyny, w jej najwyższym punkcie, niemal na osi widocznego stąd kościoła w Czernicy.

Ma wykute litery „MB” i poniżej datę 1650

VII 2008

CZERNICA (V) → POWIAT JELENIA GÓRA

Przy leśnej błotnistej drodze, ok. 200 m na północ od budynku nr 5 w Czernicy Dolnej.

Poniżej daty 1661 jest wykuty unikatowy ryt – zarys pistoletu (bandoletu).

Krzyż był odnaleziony i ustawiony w 2002 r.

VII 2008

CZERWIEŃCZYCE → POWIAT KŁODZKO

Krzyż z czerwonego piaskowca stoi na cmentarzu przykościelnym, na lewo od wejścia

VII 2008

DAMIANOWICE → POWIAT WROCŁAW

Przy rozwidleniu dróg do Rolantowic, Starego Zamku
i Pustkowa Wilczkowskiego

VI 2006

DANKOWICE → POWIAT STRZELIN

Płaski granitowy krzyż z rytem miecza,
po oczyszczeniu ustawiony na końcu wsi,
przy zakręcie drogi do Ziębic, po lewej stronie
VIII 2007

DĘBOWA GÓRA (KOŁACZÓW) → POWIAT DZIERŻONIÓW

Krzyż z czerwonego piaskowca stoi przy płocie dawnej
leśniczówki, ok. 0,6 km od skrzyżowania w Kołaczowie
(poprzednio Kołaczów nr 8, obecnie Dębowa Góra
– przysiółek Roztocznika), ok. 20 m na północ od szosy.

Odkryty latem 2013 r. podczas przebudowy drogi

– leżał na poboczu pod cienką warstwą ziemi;
pozbawiony dolnej części

XII 2013

DŁUGIE → POWIAT ŻAGAŃ

Na cmentarzu przykościelnym, w zachodniej
części muru otaczającego ruiny kościoła
św. Jakuba

III 2011

DŁUŻEC → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Za ogrodzeniem siatkowym pierwszej posesji, po lewej stronie drogi z Twardocic

VI 2007

DOBOSZOWICE (II) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Wysoko w wieży kościoła, w południowo-wschodnim narożniku. Ma wyryte litery „BC” i datę 1559 ponad skrzyżowaną łopatą i młotkiem (motyką?)

VIII 2008

DOMASZKOWICE → POWIAT NYSA

Przed bramą kościelną, po jej prawej stronie

VIII 2010

DOBOSZOWICE (I) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Przed domem nr 135 (północno-wschodni kraniec wsi)

II 2011

DUSZNIKI (GRANICZNA) → POWIAT KŁODZKO

Na granicy polsko-czeskiej, 100 m na północny-wschód od przejścia Olesnice–Duszniki po zachodniej stronie szosy Kozia Hala–Zieleniec. Jest to krzyż położony najwyżej w Sudetach (790 m n.p.m.)

VII 2008

DYTMARÓW → POWIAT PRUDNIK

Na skrzyżowaniu dróg do Skrzypca i Dytmarowa, schowany za drzewem obok drewnianego krzyża

VIII 2010

DZBANÓW → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Kilkanaście metrów w prawo (na zachód) od szosy, wśród drzew, przy drodze gruntowej odchodzącej tuż za tablicą z nazwą wsi

VII 2007

DZIETRZYCHOWICE → POWIAT ŻAGAŃ

Po prawej stronie bramy kościelnej

III 2011

DZIKOWIEC → POWIAT KŁODZKO

Po wyburzeniu budynku, w którym był wmurowany, krzyż przeniesiono na skwer przy głównym skrzyżowaniu we wsi. Poprzednio był wmurowany w narożniku domu nr 83 (dawna gospoda) stojącego przy skrzyżowaniu dróg

V 2004, XI 2009

DZIWIŚZÓW (I) → POWIAT JELENIA GÓRA

W górnej części wsi, po lewej stronie drogi wiejskiej będącej przedłużeniem szosy, przy posesji nr 100.

Na krzyżu jest ryt miecza

VII 2007

DZIWIŚZÓW (II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Przy ogrodzeniu gospodarstwa nr 54 w centrum wsi. Przez lata krzyż był uważany za zaginiony

VI 2011

GAŁĄŻCZYCE → POWIAT BRZEG

U stóp południowych schodów do kościoła, po lewej stronie

VIII 2007

GARNCARSKO → POWIAT WROCŁAW

W centrum wsi, po lewej stronie drogi prowadzącej do szosy wrocławskiej, w pobliżu domu nr 13. W 2009 r. kapliczka została odnowiona – położono nową okładzinę z piaskowca, pomalowano przyległy mur itp.

VII 2007, II 2013

GĘBCZYCE (WZGÓRZA STRZELIŃSKIE) → POWIAT STRZELIN

Przy czerwonym i żółtym szlaku z Gromnika do Strzelina (po jego zachodniej stronie), ok. 2 km od Gromnika, 70 m przed odejściem szlaku żółtego w dół do Gębczyc. Tzw. Cygański Krzyż. Na krzyżu z utraconymi ramionami jest wyryty duży kontur krzyża

VIII 2008

GLINICA (II) → POWIAT WROCŁAW

Po południowej stronie placzyku przed kościołem

V 2007

GLINICA (I) → POWIAT WROCŁAW

Pod murem otaczającym kościół, na prawo od bramy

VII 2007

GLINICA → POWIAT WROCŁAW

Na zachodnim krańcu wsi, po prawej stronie drogi do Przemiłowa. Na słupie kapliczki jest ryt miecza, niestety niemal zupełnie zasłonięty drewnianą podpórką pod kwiaty

VII 2007

GLINKA → POWIAT GÓRA

Na cmentarzu przykościelnym,
po lewej stronie wejścia

V 2008

GŁOGÓW (KRZEPÓW) → POWIAT GŁOGÓW

W zakolu ul. Osadników (drogi odchodzącej
w prawo do głównej szosy nr 292 prowadzącej
od wschodu do centrum miasta)

V 2006

GLINNO (I) → POWIAT WAŁBRZYCH

Po lewej stronie ceglanej kaplicy stojącej
pod murem kościoła

VIII 2006

GLINNO (II) → POWIAT WAŁBRZYCH

Po prawej stronie ceglanej kaplicy stojącej
pod murem kościoła

VIII 2006

GNIEWOMIERZ (I-II) → POWIAT LEGNICA

Na zewnątrz muru otaczającego kościół, po jego południowej stronie są wmurowane poziomo trzony dwóch krzyży; na obydwu widoczne fragmenty rytów

IV 2007

GOCZAŁKÓW GÓRNY

→ **POWIAT ŚWIDNICA**

Trzon krzyża stoi przy drodze, na skraju lasu na południe od wsi, po lewej stronie drogi do Lusiny, na granicy gminy i powiatu

XI 2005

GODZISZOWA (I) → POWIAT JAWOR

Przy szosie do Ogonowic, na terenie posesji nr 51 (za ogrodzeniem z siatki). Ma wykuty mały znak krzyża greckiego, a pod nim mniej wyraźny monogram Chrystusa „XP”

V 2008

GODZISZOWA (II) → POWIAT JAWOR

Krzyż w murze bramy kościelnej. Odsłonięty spod tynku i wyeksponowany w 2010 r.

II 2011

GOLA ŚWIDNICKA → POWIAT ŚWIDNICA

Ok. 400 m od skrzyżowania dróg w Kraskowie, po prawej (południowej) stronie szosy do Goli
V 2008

GOLANKA DOLNA → POWIAT LEGNICA

Krzyż wmurowany w północno-wschodnią przyporę kościoła. Na krzyżu duży ryt palki

III 2008

GOLEJÓW (I) → POWIAT LWÓWEK ŚL.

Pod płotem, po lewej stronie szosy do Pławnej, naprzeciwko domu nr 7

VII 2008

GOLEJÓW (II) → POWIAT LWÓWEK ŚL.

Wysoki krzyż z krótkimi ramionami i wnęką – raczej kapliczka słupowa – stoi przy drodze wiejskiej poniżej szosy, vis-à-vis nr 27. Pod wnęką są litery „CK” i data 1701

VII 2008

GOLIŃSK → POWIAT WAŁBRZYCH

Na granicy państwowej, obok słupka 225/5, poniżej nasypu kolejowego, po jego północnej stronie, na podmokłej łące między torami i szosą w Starostinie

VIII 2008

GOLEJÓW (III) → POWIAT LWÓWEK ŚL.

Złamany krzyż leży (leżał) na łące, po prawej stronie drogi wiejskiej prowadzącej do wieży telefonii komórkowej, przed ostatnimi zabudowaniami wsi, na ostrym zakręcie w prawo. Na krzyżu litery „ATG” i data 1867

VIII 2008

GOLEJÓW → POWIAT LWÓWEK ŚL.

Przy drodze do Marczoła, w najwyższym punkcie drogi, po jej prawej stronie

VII 2008

GOŁASZYN → POWIAT NOWA SÓL

Pod skarpą szosy. W południowo-wschodnim narożu skrzyżowania z główną ulicą Gołaszyna

VII 2010

GOŁASZYCE → POWIAT ŚWIDNICA

Przy szosie, obok domu nr 24. Krzyż stanowi narożnik kamiennego murku

X 2007

GORZANÓW → POWIAT KŁODZKO

W ogrodzie posesji przy ul. Kłodzkiej nr 17, pod barokową figurą Trójcy Świętej

VII 2008

GORZESZÓW → POWIAT KAMIENNA GÓRA

Wmurowany przy ziemi w ścianę budynku nr 113 (od podwórka). Budynek stoi przy szosie, na rozdrożu przy północnym skraju wsi ok. 300 m od granicy Krzeszówka

VII 2007

GOŚCISZÓW (I) → POWIAT BOLESŁAWIEC

Obok murowanej kapliczki na rozstaju dróg
– asfaltowej do Lubania i starej, brukowanej
do Milikowa

V 2008

GOŚCISZÓW (II) → POWIAT BOLESŁAWIEC

W kamiennym murze posesji nr 207,
po prawej stronie drogi do Nowogrodźca,
ok. 1 km od centrum wsi

V 2008

GÓRZYN → POWIAT LUBIN

Krzyż bez ramion odkryty w 2005 r. i ustawiony
na miejscu znalezienia – przy szosie do Tymowej,
na terenie posesji nr 42 (na końcu wsi)

V 2006

GROBLA → POWIAT JAWOR

W murze kościelnym, po jego wschodniej stronie,
przy samej ziemi. Widoczny fragment ryty noża (?)

II 2008

GRODZISZCZE (I-II) → POWIAT ŚWIDNICA

Dwa krzyże stoją obok siebie pod murem kościoła (przy drodze do Krzyżowej)

XI 2009

GRODZISZCZE (III) → POWIAT ŚWIDNICA

Trzeci krzyż jest w murze dawnej szkoły,
naprzeciwko krzyży I i II

XI 2009

GROBLE → POWIAT LEGNICA

W rowie, po lewej stronie szosy z Chojnowa, przy
pierwszych zabudowaniach wsi, nad małą sadzawką.

Na krzyżu ryt kuszy

IX 2007

GRUSZKÓW (STEFANOWICE)

→ **POWIAT ŚWIDNICA**

W polu, po prawej stronie szosy ze Stefanowic do Gruszkowa; ok. 50 m od granicy Stefanowic, w pobliżu dużego drewnianego krzyża przydrożnego

VIII 2008

GRONÓW → POWIAT ZGORZELEC

Na lewo od wejścia do kościoła, za ogrodzeniem z siatki. Na krzyżu ryt noża
VII 2008

HUTA → POWIAT KŁODZKO

Kapliczka ze współczesnym (1968 r.) obrazkiem stoi na początku drogi Wieczność, naprzeciwko kamiennej figury tzw. Strażnika Wieczności. Nad wnęką są inicjały „JF”, pod wnęką – data 1814 i litery „JP”

IX 2009

GROBLICE → POWIAT WROCŁAW

Krzyż pozbawiony ramion stoi przy polnej drodze do Jankowic, na granicy gmin (w prawo od szosy z Wrocławia do Olawy)

III 2008

IMBRAMOWICE → POWIAT ŚWIDNICA

Na terenie posesji przy ul. Mostowej 16, nad rzeką,
tuż za mostem, przy rozwidleniu szosy do Żarowa

V 2006

JACZÓW → POWIAT GŁOGÓW

We wnęce muru kościelnego, na prawo
od północnej furty

V 2006

JAKSONÓW → POWIAT WROCŁAW

Na lewo od schodów prowadzących do kościoła

VIII 2007

JANOWICE WIELKIE → POWIAT JELENIA GÓRA

Kamienny krzyż we wschodnim szczycie kościoła
pomocniczego pw. Wniebowzięcia NMP

IV 2009

JAKSIN (I–III) → POWIAT STRZELIN

Trzy płaskie granitowe krzyże stoją obok siebie po prawej stronie drogi z Borka Strzeleńskiego do Jaksina, ok. 300 m od szosy Wrocław–Strzelin

VIII 2007

JANKÓW → POWIAT OŁAWA

Na cementowej podmurówce przed południową bramą w murze kościelnym ułożono po prawej stronie pęknięty kamienny krzyż, a po lewej – płytę z rytym krzyżem

III 2008

JAROSŁAW (II) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Krzyż w murze otaczającym kościół, przy ziemi, na lewo od wschodniej furty

X 2007

JAROSŁAW (I) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Krzyż na rozdrożu w centrum wsi, ok. 100 m na południe od kościoła

IV 2010

JAROSŁAW (III) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Trzeci krzyż jest wprawiony poziomo w mur otaczający kościół, przy ziemi, od strony północno-zachodniej; widoczny za siatkowym ogrodzeniem prywatnego ogrodu

X 2007

JAROSZÓW (I) → POWIAT ŚWIDNICA

W murze otaczającym kościół, po jego północnej stronie (przy szosie); zwykle zachlapany błotem

VII 2009

JAROSZÓW (III) → POWIAT ŚWIDNICA

W szczerym polu ok. 1 km na południe od kościoła; widoczny z polnej drogi do Morawy

II 2008

JAROSZÓW (II) → POWIAT ŚWIDNICA

W murze otaczającym kościół, po jego południowej stronie, na prawo od furty

V 2006

JAROSZÓW → POWIAT ŚWIDNICA

W murze otaczającym kościół, po jego północnej stronie, ok. 10 m na zachód od krzyża I

VII 2009

JAROSZÓWKA (I) → POWIAT LEGNICA

Przy asfaltowej drodze do tartaku i kwatery łowieckiej Michałów (Jaroszówka-Kolonia), 2,8 km na północ od szosy do Lubina (nr 335), naprzeciwko gospodarstwa nr 51

V 2006

JAROSZÓWKA (II) → POWIAT LEGNICA

W lesie, po prawej (wschodniej) stronie szosy do Lubina, ok. 200 m za odgałęzieniem drogi do Karczowisk

IX 2007

JASIENICA → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

W lesie na południe od wsi; dojście drogą polną odchodzącą od szosy do Bożnowic obok domu nr 19; ok. 30 m po wejściu w las – po lewej stronie

III 2007

JASIONA → POWIAT PRUDNIK

W ogrodzie narożnej posesji nr 58, widoczny przez siatkę ogrodzenia z gruntowej drogi do Prudnika

VIII 2010

JASŁÓWEK → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Krzyż ustawiono pod dębem (leżał tam wiele lat), po prawej stronie polnej drogi prowadzącej na południe (czarny szlak turystyczny), tuż za wsią

IX 2006

JASTROWIEC → POWIAT JAWOR

Górna część kapliczki jest ustawiona na cmentarzu przykościelnym; słup tej kapliczki stoi na zewnątrz muru, po prawej stronie od wejścia

II 2008

JAWOR (I–VI) → POWIAT JAWOR

Sześć krzyży (I–VI) znajduje się ok. 3 m nad ziemią w murze dawnej baszty murów miejskich za kościołem św. Marcina (tzw. Zamek Anioła). Są dostępne z dziedzińca willi zajmowanej przez bank PKO (ul. Poniatowskiego). Krzyż I jest umieszczony na lewo od środkowej grupy czterech krzyży nad bramą (dokładnie: są tu 3 pełne krzyże i trzon czwartego – wmurowany poziomo pod krzyżem środkowym).

Krzyż VI znajduje się w murze na prawo od tej grupy

VI 2009

JAWOR (VII) → POWIAT JAWOR

Przed muzeum (dawny klasztor) przy ul. Klasztornej;
na prawo od wejścia

VI 2006

JAWOR (VIII) → POWIAT JAWOR

Przy ul. Klasztornej, pod murem kościoła
(na prawo od wejścia, obok kruchty),
ok. 20 m od rzucającego się w oczy krzyża VII

VI 2006

JASZKOWA GÓRNA → POWIAT KŁODZKO

Kapliczka stoi przy głównej drodze, w ogrodzie
posesji nr 29. Osadzona na kole młyńskim

VII 2008

JAWOR (STARY JAWOR) → POWIAT JAWOR

Kapliczka stoi za płotem, po lewej stronie drogi z Jawora (ul. Starojaworska 57). Przy obecnej ulicy Starojaworskiej na długości ok. 3 km są trzy bardzo dobrze zachowane takie obiekty.

Druga kapliczka stoi przed domem nr 118, po północnej stronie ulicy, ok. 1,6 km na zachód od pierwszej. Trzecia kapliczka, tradycyjnie przypisywana do Brachowa, jest oddalona ok. 1,2 km na zachód od kapliczki II i stoi po południowej stronie starej drogi do Słupa, będącej przedłużeniem w linii prostej ulicy Starojaworskiej. Ta droga zwana Drogą Żareką prowadziła do wsi Żarek znajdującej się teraz pod wodą zbiornika Słup, utworzonego na Nysie Szalonej

IV 2009

JAWOR (STARY JAWOR) → POWIAT JAWOR

Druga w Starym Jaworze kapliczka stoi w ogródku przed domem przy ul. Starojaworskiej 118. Mimo że umieszczona blisko chodnika, jest niemal zupełnie zasłonięta przez drzewa.

Z tego powodu była „odkryta” dopiero w 2008 r.

IV 2009

JAWORZYNA ŚLĄSKA → POWIAT ŚWIDNICA

Krzyż przeniesiony ze Starego Jaworowa (stał przy szosie do Świdnicy); obecnie jest umieszczony na trawniku przed kościołem św. Józefa

IV 2006, VII 1964

JELENIA GÓRA (I-II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Dwa krzyże są wmurowane w ścianę kościoła prawosławnego (Najświętszej Marii Panny) przy ul. 1 Maja.

Na jednym wyjątkowo skomplikowany ryt kuszy i miecza, na drugim – trudny do identyfikacji prostokąt

JEGŁOWA → POWIAT STRZELIN

W murze kościelnym, na lewo od bramy, na wysokości ok. 2 m

IX 2007

V 2007

JELENIA GÓRA (STRUPICE)

→ **POWIAT JELENIA GÓRA**

Pod murem otaczającym kościół św. Wojciecha
(obecnie Zabórz II),
na prawo od bramy południowej

VII 2007

JELENIA GÓRA (III) → POWIAT JELENIA GÓRA

Mały krzyż wmurowany przy ziemi w ścianę kaplicy
św. Anny od strony ul. Bankowej

X 2008

JERZMANICE ZDRÓJ → POWIAT ZŁOTORYJA

Trudny do rozpoznania fragment krzyża w murze
kościelnym, po wewnętrznej jego stronie,
na prawo od zachodniej furtki

VII 2007

JEŻÓW SUDECKI → POWIAT JELENIA GÓRA

Przy szosie do Czernicy, po prawej stronie,
kilkanaście metrów za skrzyżowaniem w Jeżowie,
nieco w głębi, za żeliwnym ogrodzeniem stoi
tzw. Krzyż Kozacki z 1813 r.

VII 2007

JĘDRZYCHÓW (I-II) → POWIAT NYSA

Dwa krzyże stoją obok siebie na skwerku w rozwidleniu dróg na granicy Nysa-Jędrzychów

VII 2010

JODŁOWICE → POWIAT WOŁÓW

Przy skrzyżowaniu dróg leśnych, na północny-wschód od ostatnich zabudowań wsi, ok. 200 m na wschód od załamania linii wysokiego napięcia, ok. 400 m na północny wschód od współczesnej ceglanej kapliczki ze świątkiem

X 2008

JORDANÓW ŚLĄSKI → POWIAT WROCŁAW

Płyta z wrytym konturem krzyża umieszczona od wewnątrz przy murze okalającym kościół, w jego północnej części

II 2008

KALNO → POWIAT ŚWIDNICA

Granitowy krzyż stoi przy polnej drodze
do Wierzbnej, ok. 1 km od Kalna

X 2007

KAMIENICA → POWIAT NYSA

Krzyż przed wejściem do kościoła, po prawej stronie
kościelnej bramy

VII 2010

KAMIENIEC ZĄBKOWICKI → POWIAT ZĄBKOWICE

Po lewej stronie drogi do Ziębic (ul. Kolejowa);
na skrzyżowaniu ulic, obok kiosku

VIII 2007

KAMIONKI (PIESZYCE) → POWIAT DZIERŻONIÓW

Przy murze kościelnym, na lewo od bramy.
Na krzyżu jest ryt wielkiego noża

XII 2006

KANDLEWO → POWIAT WSCHOWA

Duży, ale niekształtny krzyż znajduje się w niezbyt sympatycznym otoczeniu, na podwórzu posesji nr 34, tuż za płotem odgradzającym od szosy

IV 2011

KĄTY WROCŁAWSKIE → POWIAT WROCŁAW

Zwalisty, pochylony krzyż, pomazany sprayem stoi na końcu ścieżki spacerowej równoległej do ul. Słonecznikowej, przy kładce na wąskim rowie

III 2011

KĄTY WROCŁAWSKIE (KILIANÓW)

→ POWIAT WROCŁAW

Przy drodze z Kątów Wr. do Mietkowa, tuż za autostradą, po prawej stronie

IV 2006

KĘPNICA → POWIAT NYSA

W murze oporowym kościoła, na lewo od wschodnich schodów wmurowano górną część granitowego krzyża

VIII 2011

KIJOWICE → POWIAT OLEŚNICA

Wysoki (ok. 240 cm) granitowy krzyż stoi w lesie, na skrzyżowaniu duktów, ok. 300 m na północny-zachód od wsi, przy czerwonym szlaku. Jest zabytkiem wyjątkowej wartości i wyjątkowej urody. Całą powierzchnię zajmuje ryt Ukrzyżowanego, pod którym znajduje się klęcząca postać – zapewne osoby, którą ma upamiętniać. Wokół rytu znajduje się napis wykuty gotycką majuskułą, z którego można odczytać imię Con[r]adus i datę MCCCCLVII.

W 2012 r. krzyż został złamany, a po akcji prasowej – sklejony i ustawiony na poprzednim miejscu

VII 2008

KĘPY → POWIAT JAWOR

Wysoki prosty krzyż znajduje się w murze kościelnym przy wschodniej furcie

X 2009

KIEŁCZYN → POWIAT DZIERŻONIÓW

Przy drodze do Dzierżoniowa, po prawej stronie, w rowie

VI 2006

KLECZA → POWIAT LWÓWEK

Krzyż nieco ukryty za słupkiem stoi przy polnej (ale asfaltowej) drodze będącej przedłużeniem na południowy wschód drogi z Pławnej, przy skrzyżowaniu ze szlakiem zielonym

VII 2007

KŁĘBANOWICE → POWIAT LEGNICA

Pod murem kościoła, przy głównej drodze stoi duży krzyż z rytem miecza

I 2009

KŁODA (I-II) → POWIAT GŁOGÓW

W murze północnej przybudówki kościoła, po jej lewej i prawej stronie znajdują się dwa niezbyt efektowne krzyże

VI 2007

KŁODZKO (I) → POWIAT KŁODZKO

Krzyż na cmentarzu (przy ul. Korytowskiej)
obok murowanej kaplicy, przy ogrodzeniu,
na prawo od głównego wejścia.

Od strony cmentarza widoczny jest ryt włóczni (?)
VII 2008

KOCHANÓW → POWIAT KAMIENNA GÓRA

Na łące po lewej stronie drogi do Krzeszowa, w
pobliżu kolumny maryjnej, vis-à-vis nowego domu
nr 78. Ma sklezione jedno ramię

VII 2007

KŁODZKO (II) → POWIAT KŁODZKO

W lapidarium Muzeum Ziemi Kłodzkiej.
Przeniesiony z Szalejowa

V 2009

KOLNICA → POWIAT BRZEG

Po lewej stronie zachodniej furty w murze
kościelnym

VI 2006

KORFANTÓW → POWIAT NYSA

Krzyż jest wyeksponowany na skrzyżowaniu dróg,
przy ul. Prudnickiej

VIII 2010

KOMARNO (I) → POWIAT JELENIA GÓRA

Krzyż jest obecnie ustawiony
w pobliżu wieży kościoła, po jej północnej stronie

VII 2007

KOMARNO (II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Drugi krzyż znajduje się w północnej części cmentarza przykościelnego, pod murem. Ma wyraźny ryt noża.
Przed przebudową bramy kościelnej oba krzyże były umieszczone obok siebie w murze

VII 2007, III 1962

KONRADOWO (I) → POWIAT WSCHOWA

Za bramą kościelną, pod tablicami poległych
w pierwszej wojnie światowej

IV 2011

KONRADOWO (II) → POWIAT WSCHOWA

W ogrodzie posesji nr 14, ok. 200 m na południe
od kościoła

IV 2011

KONRADÓW → POWIAT KŁODZKO

Kapliczka stoi przy głównej drodze, w ogrodzie
posesji nr 22. Jest osadzona na kole młyńskim

VII 2008

KORZEŃSKO → POWIAT TRZEBNICA

W centrum wsi, na południe od przejazdu
kolejowego przy brukowanym placu,
naprzeciwko byłego domu kultury

VI 2006

KOSTOMŁOTY (I) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Na rynku, pod murem kościoła,
na wprost pręgierza

V 2008

KOSTRZA → POWIAT ŚWIDNICA

Kapliczka znajduje się w murze otaczającym kościół,
wnęką zwrócona do wewnątrz

IV 2007

KOSTOMŁOTY (II)

→ POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Ok. 200 m na północ od kościoła,
obok słupa ogłoszeniowego na zakręcie
drogi (ul. Średzka), w miejscu gdzie
odchodzi ul. Krótka

V 2008

KOŚCIELEC → POWIAT LEGNICA

Na cmentarzu przykościelnym

II 2008

KOTLA → POWIAT GŁOGÓW

W szczycie muru kościelnego, w jego północnej części. Krzyż jest widoczny z obu stron

VI 2007

KOTOWICE → POWIAT ZIELONA GÓRA

Pod budynkiem transformatora, ok. 200 m na południe od skrzyżowania dróg w pobliżu kościoła

IV 2011

KOWARY (CISZYCA) → POWIAT JELENIA GÓRA

Przy szosie do Mysłakowic (obecnie ul. Jeleniogórska), po prawej stronie, w pobliżu połączenia z obwodnicą

VII 2007

KOWARY (KAPLICZKI – LATARNIE ZMARŁYCH I–II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Dwie kapliczki w północnej ścianie kościoła

IV 2009

KOWARY (KAPLICZKI – LATARNIE ZMARŁYCH III)

→ **POWIAT JELENIA GÓRA**

W zachodniej ścianie wieży kościoła,
pod figurą „Madonny na potworze”

IV 2009

KRUKÓW (I) → POWIAT ŚWIDNICA

W ogródku posesji przy ul. Zamkowej 1
(ulica wiejska odchodząca od szosy
przy murowanej kaplicy z 1701 r.)

X 2007

KOWARY (PRZELĘCZ KOWARSKA) → POWIAT JELENIA GÓRA

Na skarpie drogi, przy odejściu żółtego szlaku na przełęcz Okraj. W 2003 r. krzyż został ukradziony, a następnie zwrócony przez uczciwego kamieniarza i w 2004 r. uroczyście wkopany na starym miejscu... odwrotną stroną. Jest to drugi najwyżej położony krzyż w Sudetach (ok. 727 m n.p.m.)

X 2008, V 1960

KRUKÓW (II) → POWIAT ŚWIDNICA

W północno-wschodniej części skrzyżowania szosy Żarów–Mielęcín z boczną drogą do Krukowa.

Do 2007 r. krzyż znajdował się, zakopany niemal po ramiona, kilkadziesiąt metrów na południe
– w rowie przy szosie do Żarowa

V 2007, X 2006

KRZESZÓW → POWIAT KAMIENNA GÓRA

Na trawniku posesji przy ul. Benedyktyńskiej 6
(po prawej stronie drogi do Krzeszówka)

VII 2007

KRYNICZNO → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Pochylony trzon kapliczki stoi przy szosie
do Rakoszyc, po lewej stronie drogi

IV 2007

KRZESZÓWEK → POWIAT KAMIENNA GÓRA

Po prawej stronie szosy do Gorzeszowa,
powyżej domu nr 17, na wprost wiaty
przystanku autobusowego

VII 2007

KRZEWIE WIELKIE (GRYFÓW) (I–II)

→ POWIAT LWÓWEK

Dwa krzyże są ustawione obok siebie przy polnej
drodze do Olesznej Podgórskiej (szlak żółty i zielony),
ok. 1 km od ostatnich zabudowań Gryfowa, w polu,
w kępie drzew. Krzyże te od lat są obiektem działania
wandalii, którzy po każdym sklejeniu ponownie je
przewracają

VII 2008

KSIĄŻNICA → POWIAT DZIERZONIÓW

Ok. 300 m za wsią, po prawej stronie drogi
do Kielczyna

II 2008

KULIN → POWIAT ŚWIDNICA

Pobielona i ogrodzona kapliczka stoi przy
północno-wschodnim wejściu na cmentarz
przykościelny

III 2011

KULIN → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Na końcu wiejskiej uliczki prostopadłej do głównej
drogi, na południe od przystanku autobusowego,
na marmurowym cokoliczku ustawiono krzyż oczyszczony
po odzyskaniu z cmentarza Grabiszyńskiego we Wrocławiu.
Widoczna jest wykuta wówczas prostokątna wnęka

VI 2006

KURÓW WIELKI → POWIAT GŁOGÓW

Obok północnej kruchty znajduje się górna część
kamiennej kapliczki słupowej ze sceną Ukrzyżowania
we wnęce i zatartym napisem niemieckim na bocznej
ścianie. Napis ten głosi, że w Boże Ciało 1545 r.

czcigodny junkier Albrecht Glauwicz
został zakłuty we śnie przez swojego knechta Oslighka

VII 2012

LASKÓWKA → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Krzyż stoi na skarpie po prawej (północnej) stronie szosy do Kłodzka, powyżej zielonego szlaku, w pobliżu budynku transformatora.

Schowany w buczynie. Z tyłu są nieczytelne ślady dość obszernego niemieckiego opisu

V 2009

LEŚNA → POWIAT LUBAŃ

Przy murze kościoła, po południowej stronie absydy

VII 2008

LIPNICA → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

W środku wsi, przy połączeniu głównej drogi ze wschodnią drogą wiejską, naprzeciwko domu nr 21

VI 2006

LEWIN BRZESKI → POWIAT BRZEG

Marmurowy (!) krzyż stoi ok. 100 m na południe od szosy do Kantorowic, naprzeciwko cmentarza, przy polnej ścieżce wysadzonej kasztanowcami.

Po konserwacji, jesienią 2011 r. posadowiony na swoim starym miejscu (odwrotną stroną)

VI 2012

LEWIN KŁODZKI → POWIAT KŁODZKO

Oczyszczona górna część krzyża od kilkunastu miesięcy (stan z czerwca 2013 r.) leży na posesji przy ul. Obrońców Warszawy 18, obok domu w budowie. Kilka lat temu krzyż stał w pobliżu, po tej samej stronie ulicy, blisko budynku dawnej poczty

VI 2013

LUBAŃ (UNIEGOSZCZ) → POWIAT LUBAŃ

Zniszczony kamień krzyżowy w ogrodzie willi przy ul. Kolejowej 20 (róg ul. Jeleniogórskiej); widoczny przez ogrodzenie

VII 2008

LUBIATÓW (I) → POWIAT NYSA

Przy murze kościoła, na prawo od wejścia (ukryty w kwiatach)

VII 2010

LUBIATÓW (II) → POWIAT NYSA

Przy drodze polnej z Lubiadowa do szosy Głęboka-Pomianów Dln.; ok. 150 m od szosy, nad strumieniem, powyżej murowanego mostka. Ukryty w chaszczach

III 2011

LUBIECHÓW (I) → POWIAT WAŁBRZYCH

Na łące po prawej (południowej) stronie szosy
(ul. Wilcza), na wprost domu nr 25

V 2006

LUBIECHÓW (II) → POWIAT WAŁBRZYCH

Przy polnej drodze do Świebodzic, odchodzącej
obok domu poniżej pierwszego krzyża

V 2006

LUBNÓW → POWIAT TRZEBNICA

Przed kościołem stoi nieregularny słup kamienny
służący jako postument figury anioła;
prawdopodobnie jest to zniszczony trzon kapliczki

III 2009

LUBIN → POWIAT LUBIN

Krzyż bez ramion po lewej stronie drogi do Ścinawy,
ok. 400 m od obwodnicy

IV 2006

LUBNÓW (LATARNIE ZMARŁYCH I-II) → POWIAT TRZEBNICA

Na cmentarzu przykościelnym, pod murem – od strony północno-zachodniej stoją dwie kapliczki kamienne – latarnie zmarłych, upamiętniające członków rodziny von Diebitsch

III 2009

LUBOMIERZ (I-III) → POWIAT LWÓWEK

W zachodniej części muru otaczającego kościół cmentarny św. Anny (na północnym krańcu wsi) odsłonięto w 2002 r. trzy krzyże pokutne

VII 2007

LUBOMIERZ (IV–V) → POWIAT LWÓWEK

Kolejne dwa krzyże – w południowej części muru otaczającego kościół cmentarny św. Anny
– odsłonięto w 2005 r.

VII 2007

LUBORADZ → POWIAT JAWOR

Krzyż w Luboradzu stoi na cmentarzu przykościelnym, jako zwieńczenie nagrobka z 1839 r.

II 2009

LUDÓW ŚLĄSKI (I) → POWIAT STRZELIN

Przy drodze do Ludowa Polskiego, pod murem kościoła

III 2007

LUDÓW ŚLĄSKI (II) → POWIAT STRZELIN

Drugi krzyż przypisywany do Ludowa Śląskiego stoi pośrodku pola, po prawej stronie drogi do Stogów, ok. 2 km od kościoła w Ludowie Śląskim

III 2007

LUSINA → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

W centrum wsi, w rowie przy skrzyżowaniu dróg, po zachodniej stronie drogi

XII 2007

LUTOMIA → POWIAT ŚWIDNICA

Z tyłu murowanej kaplicy stojącej na rozdrożu szosy do Mościsk i Pieszyc

II 2008

LUTOMIA (PŁYTY KAMIENNE) → POWIAT ŚWIDNICA

Pod murem otaczającym kościół, po jego wewnętrznej stronie, na prawo od wejścia umieszczone są dwie wielkie, być może nagrobne, granitowe płyty. Na jednej z nich jest relief zdwojonego krzyża

IX 2009

LUTYNIA (I) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Na wschodnim końcu wsi, przy zakręcie drogi do Leśnicy

V 2006

LUTYNIA (II) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Drugi krzyż jest wmurowany wysoko w zachodnią ścianę wieży kościoła św. Józefa i osadzony głęboko w tynku. Na przecięciu ramion jest kontur kielicha

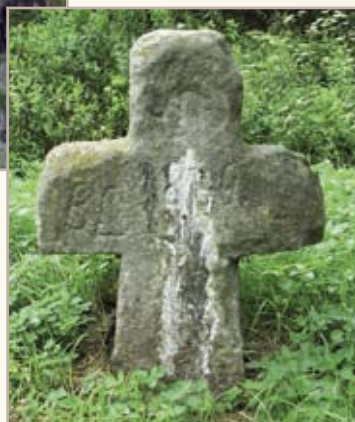
II 2008

LUTYNKA (I-II) → POWIAT ŻAGAŃ

Dwa krzyże stoją obok siebie pod murem okalającym kościół, na prawo od budynku bramnego. Drugi krzyż ma z tyłu wyrytą datę 1413 – sądząc po kroju cyfr, dodaną później

IV 2011

LWÓWEK ŚLĄSKI → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Po lewej stronie wylotowej ulicy Przyjaciół Żołnierza (w kierunku Bolesławca), przed wiaduktem kolejowym. Latem niewidoczny w wysokiej trawie i chwastach. Na krzyżu wykute niewyraźne litery „BC” i data 1849

VII 2007

LWÓWEK ŚLĄSKI → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Znajdująca się w murze kościoła po północnej stronie rzekoma kapliczka pokutna okazała się w czasie remontu (2008 r.) zamurowanym okienkiem gotyckim

VII 2008

ŁAGIEWNIKI ŚREDZKIE → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Na łące, nad rowem, po prawej stronie drogi do Bielani i Drogomiłowic, kilkadziesiąt metrów przed nieczynnym przejazdem kolejowym

I 2009

ŁAGOSZÓW WIELKI → POWIAT POŁKOWICE

W murze okalającym kościół,
w jego wschodniej (zewnątrznej) części

IV 2008

ŁUGI → POWIAT NOWA SÓL

Kamienny krzyż we wschodnim szczycie kościoła

III 2011

ŁAWSZOWA → POWIAT BOLESŁAWIEC

Przy głównej szosie, za mostem na Kwisie, naprzeciwko
posesji nr 58. Wmurowany przy ziemi w zniszczonym
kamiennym murze na zakręcie szosy

VI 2008

ŁĘŻYCE → POWIAT KŁODZKO

Kapliczka słupowa stoi przy szosie w górnej części
wsi, przy ostatnim zabudowaniu, na skraju „Sawanny
Afrykańskiej”

IX 2009

MAŁUSZÓW (I–III) → POWIAT JAWOR

Dwa krzyże i fragment trzeciego stoją za wsią, po prawej stronie drogi do Przybyłowic

I 2006, II 2008

MARCZYCE (I–II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Dwa krzyże stoją obok siebie we wsi, przy ostrym zakręcie głównej ulicy, przed odejściem drogi do Stanisłowa (niebieski szlak), we wnęce muru, po lewej (północnej) stronie

VII 2007

MARCINOWICE → POWIAT JAWOR

Kapliczka jest wmurowana po prawej stronie wejścia
na teren kościoła

III 2007

MAŁUJOWICE → POWIAT BRZEG

Na terenie cmentarza, pod murem otaczającym
kościół. Ryt na krzyżu przypomina widły

X 2007

MĘCINKA → POWIAT JAWOR

Na centralnym placu wsi, przy bramie w murze
otaczającym kościół

III 2008

MĘCINKA → POWIAT JAWOR

XIX-wieczna kapliczka kamienna przy głównej
drodze, ok. 400 m na zachód od kościoła

III 2008

MIEDZIANKA → POWIAT JELENIA GÓRA

W polu, ok. 50 m na północ od szosy do Janowic,
ok. 150 m od ostatnich zabudowań
(ruiny browaru) Miedzianki. Na krzyżu jest,
zapewne dodany później, napis „MEMENTO“

VII 2008

MIERCZYCE → POWIAT JAWOR

Po wewnętrznej stronie muru kościelnego,
na prawo od wejścia

III 2008

MIESZKOWICE → POWIAT PRUDNIK

Przy drodze, w pobliżu przystanku autobusowego,
pod ogrodzeniem posesji nr 151,
naprzeciwko straży pożarnej

VIII 2010

MIĘDZYLESIE (LESICA) → POWIAT KŁODZKO

W lesie, 20 m na zachód od drogi do Lesicy,
100 m od rozwidlenia leśnej drogi
znajdującego się 2,7 km od przejazdu kolejowego
w Międzylesiu. Na krzyżu napis niemiecki
mówiący o zamordowaniu tu
18 października 1628 r. 19-lletniego Eliasa Lachnita

VII 2008

MIKOŁAJOWA → POWIAT BRZEG

W krzakach przy zarośniętej drodze polnej równoległej do szosy do Gałążyc

VII 2010

MILIKOWICE → POWIAT ŚWIDNICA

Wmurowany poziomo przy ziemi po wewnętrznej stronie muru okalającego kościół, w jego południowo-wschodniej części

IV 2006

MIKOŁAJOWICE (I-II) → POWIAT LEGNICA

Dwa krzyże wmurowane obok siebie po lewej stronie bramy prowadzącej na cmentarz przykościelny; jeden – ułamany, wstawiony ukośnie, drugi – na lewo od pierwszego

IV 2007

MILIKÓW (I-II) → POWIAT BOLESŁAWIEC

Na terenie posesji nr 145, po prawej stronie drogi do Nowogrodźca, poniżej żywopłotu, vis-à-vis przystanku autobusowego. Na każdym krzyżu jest ryt miecza

VI 2008

MIŁAKÓW (I) → POWIAT NOWA SÓL

Przy skrzyżowaniu dróg, poniżej kościoła
(za rowem)

VII 2010

MIŁAKÓW (II) → POWIAT NOWA SÓL

We wschodnim szczycie kościoła

VII 2010

MIŁKÓW (I–III) → POWIAT JELENIA GÓRA

Trzy krzyże w murze otaczającym kościół, na lewo od wejścia. Na krzyżu środkowym jest wyryta kusza, na prawym – miecz i ślady stóp (trzewiki?) po jego bokach

VII 2007

MIŁKÓW → POWIAT JELENIA GÓRA

Trzon kapliczki – opisywany często jako pręgierz
– stoi przy ogrodzeniu kościoła

VII 2007

MIŁOCHÓW → POWIAT ŚWIDNICA

Przy polnej drodze z Miłochowa do Boleścina,
po jej wschodniej stronie, ok. 1 km na południe
od Miłochowa

II 2008

MIŁORADZICE → POWIAT LUBIN

Pod lasem na południe od kościoła,
na końcu asfaltowej dróżki, którą prowadzi żółty
szlak, za domami nr 32 i 33

V 2006

MIROCIN DOLNY → POWIAT NOWA SÓL

Wśród drzew, przy leśnej drodze z Kożuchowa („2. Czołgowa”) biegnącej równolegle do szosy, na północ od niej. Ok. 1300 m od początku tej drogi

IV 2011

MŁYNICA → POWIAT DZIERŻONIÓW

Ok. 500 m za wsią, po prawej stronie drogi do Słupic

XII 2007

MODLIKOWICE (I) → POWIAT ZŁOTORYJA

Pierwszy krzyż – pod murem kościoła, na lewo od bramy południowo-wschodniej

V 2006

MODLIKOWICE (II) → POWIAT ZŁOTORYJA

Drugi krzyż – w murze kościoła, na prawo od zachodniego wejścia, nad podziemnym loszkiem

V 2006

MODLISZÓW (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Przy głównym skrzyżowaniu dróg, po południowej stronie szosy stoi krzyż-kapliczka. Po wykopaniu i ustawieniu na nowo (marzec 2009 r.) na trzonie ukazał się ryt tasaka; poprzednio była widoczna tylko górna część

V 2006, VI 2009

MODLISZÓW (II) → POWIAT ŚWIDNICA

W zachodnim szczycie kościoła

V 2006

MODLISZÓW (IV) → POWIAT ŚWIDNICA

W szczycie prezbiterium kościoła

V 2006

MODLISZÓW (III) → POWIAT ŚWIDNICA

We wschodnim szczycie nawy kościoła

V 2006

MOKRZESZÓW (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Na miniskwerku przed południową bramą kościelną

IV 2006

MOKRZESZÓW (II) → POWIAT ŚWIDNICA

We wsi, ok. 2 km na północny wschód od kościoła, w ogrodzie posesji nr 65 (po prawej stronie drogi do Milikowic)

II 2008

MOŚCISKO (I) → POWIAT DZIERŻONIÓW

Na rogu ulic Kolejowej i Kościelnej, przy szosie (200 m na zachód od kościoła)

II 2008

MOŚCISKO (II) → POWIAT DZIERŻONIÓW

Przy ulicy (uliczce) Pocztovej (równoległa do rzeczki – po przeciwnej stronie niż kościół), vis-à-vis nr 18

XII 2006

MORAWA → POWIAT ŚWIDNICA

Po prawej (północnej) stronie szosy z Przylęgowa; przed wsią

III 2007

MODLISZÓW → POWIAT ŚWIDNICA

W murze otaczającym kościół,
na lewo od bramy

V 2006

MŚCISZÓW (I) → POWIAT LUBAŃ

Trzy krzyże znajdują się po lewej stronie budynku bramnego przy ruinach kościoła. Krzyż I jest wkopany pod murem cmentarnym. Krzyż II znajduje się pod murem cmentarnym obok krzyża I. Trzeci krzyż leży częściowo pod kamiennym cokołem (koło młyńskie?) współczesnego krzyża metalowego

V 2008

MŚCIWOJÓW → POWIAT JAWOR

W murze ogrodu plebanii,
na północny wschód od kościoła

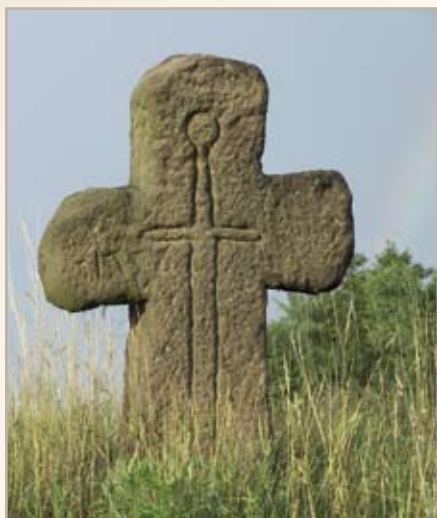
V 2009

MROKOCIN → POWIAT ZĄBKOWICE

Obok murowanej kaplicy w centrum wsi

VII 2008

MYSŁAKOWICE (I) → POWIAT JELENIA GÓRA

Przy szosie jeleniogórskiej, tuż za granicą miasta Jelenia Góra, na wschodniej skarpie, ponad ścieżką rowerową. Dawniej przypisywany do Czarnego. Na krzyżu wielki ryt miecza i wykuta małymi cyframi data 17?6

VII 2007

MYSŁAKOWICE (II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Za ogrodzeniem pałacu, na lewo od wejścia.

Krzyż został przeniesiony z Głębocka.

Widoczny ryt topora

VII 2007

MYSŁAKÓW (I–IV) → POWIAT ŚWIDNICA

Z szosy można dostrzec trzy krzyże usytuowane obok siebie, wprawione w mur cmentarny, po zachodniej stronie. Czwarty krzyż, a właściwie uszkodzony trzon krzyża, znajduje się w tym samym murze co krzyże I–III i jest wmurowany poziomo przy ziemi, ok. 20 m na prawo od nich

III 2014, VI 2006

NAWOJOWICE → POWIAT WROCŁAW

Po zachodniej stronie drogi z Wrocławia,
ok. 200 m przed tablicą z nazwą miejscowości

III 2007

NAWOJÓW ŁUŻYCKI (II) → POWIAT LUBAŃ

W lesie na zachód od wsi, przy zarośniętej leśnej
drodce do Henrykowa Lubańskiego,
ok. 300 m przed wiaduktem kolejowym
nad potokiem Złoty Stok

X 2008

NAWOJÓW ŁUŻYCKI (I) → POWIAT LUBAŃ

Przy szosie z Nowogrodźca, na początku wsi,
przy wjeździe na cmentarz. Na krzyżu wyryty jest
miecz i – po obu jego stronach – tarcze

VII 2008

NIECHLÓW → POWIAT GÓRA

Na łące, ok. 30 m na południe od drogi do Głogowa,
ok. 300 m za granicą miejscowości.

Na krzyżu zatarta wypukła figura Chrystusa

IV 2008

NIEDŹWIEDZICE (I-II) → POWIAT LEGNICA

Od strony północnej w ścianę kościoła wmurowano dwa krzyże – usytuowano je w murze prezbiterium, po obu stronach drewnianych schodów na wieżę

IX 2006

NIEDŹWIEDZICE (III-V) → POWIAT LEGNICA

Po stronie południowej znajdują się kolejne trzy krzyże: na lewo od kruchty, na prawo od kruchty i w murze prezbiterium kościoła

IX 2006, X 2008

NIEDŹWIEDZICE (D. NIEDŹWIEDZICA)

→ **POWIAT WAŁBRZYCH**

Przy szosie, naprzeciwko kościołka

IV 2006

NIEGOSŁAWICE → POWIAT ŻAGAŃ

Przed murem otaczającym kościół,
na lewo od wschodniej furty

III 2011

NIELESTNO (I) → POWIAT LWÓWEK

Na zarośniętej łące na lewo od pomnika poległych
podczas pierwszej wojny światowej, na początku drogi
do Czernicy

VII 2008

NIELESTNO (II) → POWIAT LWÓWEK

Przy leśnej/polnej drodze do Strzyżowca,
ok. 1300 m przed kościołem w Strzyżowcu,
na skraju lasu, zasłonięty przez pień wielkiego
dębu; po lewej (wschodniej) stronie drogi.

Od strony drzewa jest ładny ryt kuszy

VIII 2008

NIELESTNO → POWIAT LWÓWEK

Kapliczka słupowa stoi na zachodnim brzegu Bobru, tuż przy stalowej kładce w centrum wsi

VII 2007

NIEMCZA → POWIAT DZIERŻONIÓW

Przed ogrodzeniem Zespołu Szkół przy ul. Bolesława Chrobrego, blisko wyjazdu z miasta na obwodnicę w kierunku Kłodzka. Po prawej stronie rytu toporka widać mały trójkąt interpretowany czasem jako kielnia

II 2008

NIWNICE → POWIAT LWÓWEK ŚL.

Krzyż w murze otaczającym kościół, na lewo od bramy. Tajemniczy ryt na krzyżu, opisywany dawniej jako wiosło, został ostatnio zidentyfikowany jako „goedendag” – średniowieczna broń flamandzka w postaci drąga zakończonych szpikulcem

VI 2008

NIWNIK → POWIAT OŁAWA

W ogródku domu na zakręcie szosy
(za ogrodzeniem siatkowym) w centrum wsi
(vis-à-vis przystanku autobusowego).

Na zachowanym fragmencie trzonu krzyża
widoczna jest dolna część rytu miecza lub noża
III 2008

NOWA WIEŚ GRODZISKA → POWIAT ZŁOTORYJA

Po prawej stronie drogi do Grodźca,
powyżej kościoła, obok posesji nr 33

V 2007

NOWA WIEŚ KĄCKA → POWIAT WROCŁAW

Przy skrzyżowaniu dróg na początku wsi

IV 2008

NOWA WIEŚ LEGNICKA → POWIAT LEGNICA

Na cmentarzyku kościelnym, pod murkiem,
na prawo od bramy

X 2007

NOWAKI → POWIAT NYSA

Przy szosie, obok przystanku autobusowego, niemal naprzeciwko kościoła

VII 2010

NOWE ŁĄKI → POWIAT ZŁOTORYJA

W lesie, na skraju zalesianej poręby, po prawej stronie szosy do Lwówka, przed dużym zakrętem w prawo, ok. 50 m od szosy. Krzyż był odnaleziony w 2004 r. i po naprawie (sklejeniu) został ustawiony w pobliżu miejsca znalezienia. Ma bardzo oryginalny ryt poziomiczy (?) i kielni

VII 2007

NOWY ŚWIĘTÓW → POWIAT NYSA

Wprawiony we wschodnią część muru otaczającego kościół, od strony cmentarza

VIII 2010

NOWOLEŚIE → POWIAT STRZELIN

Po zewnętrznej stronie muru cmentarnego otaczającego kościół, od strony północnej

VIII 2007

NOWOSZÓW → POWIAT ŻAGAŃ

W lesie, ok. 6 km na północ od Poświętnego, przy szerokiej nowej szutrowej drodze leśnej. Od Poświętnego można dotrzeć drogą „Dojazd pożarowy 4” do czerwono znakowanej ścieżki dydaktycznej (ok. 5,2 km) i później w prawo kilkaset metrów do krzyża. Na krzyżu niewyraźne cyfry „76” z pierwotnego napisu „S W 1768 16 Novbr”

VI 2011

NOWY WALISZÓW → POWIAT KŁODZKO

Na cmentarzu przykościelnym, na lewo od wejścia. Na krzyżu wyryty mały krzyżyk

V 2009

NOWY WALISZÓW

→ POWIAT KŁODZKO

We wschodnim szczycie nawy kościoła

V 2009

OCHŁA → POWIAT ZIELONA GÓRA

Na lewo od schodów prowadzących
na cmentarz przykościelny

IV 2011

OCICE (I) → POWIAT BOLESŁAWIEC

Ok. 50 m na południe od kościoła, poniżej drogi,
po jej zachodniej stronie

V 2008

OCICE (II) → POWIAT BOLESŁAWIEC

Wśród drzew, za rowem przydrożnym,
ok. 1,8 km na południe od wsi,
ok. 50 m od skraju lasu,
po prawej stronie drogi do Gościszowa

V 2008

OGRODNICA → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Przy wiejskiej ulicy wiodącej na wschód od kaplicy,
przed domem nr 5

IV 2011

OKRZESZYN → POWIAT KAMIENNA GÓRA

Na podwórzu gospodarstwa nr 96
(naprzeciwko dawnego Gasthausu – nr 99)

VII 2007

OKULICE → POWIAT WROCŁAW

Za płotem koło domku na początku wsi (ul. Leśna 2),
po prawej stronie drogi

VIII 2008

OLBRACHCICE WIELKIE

→ **POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE**

Ok. 100 m na zachód od kościoła, przy kiosku;
ogrodzony niskim parkanem. Krzyż służył jako
wodowskaz – stąd poziome kreski i litera „W” (Wasser)

XII 2007

OLEŚNA PODGÓRSKA

→ **POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI**

Poniżej mostka ze stojącą obok kapliczką słupową,
na lewym brzegu Oldzy
(krzyż jest widoczny z szosy)

VII 2007

PAKOŚLAWICE → POWIAT NYŚA

Pod murem kościelnym, na prawo od wejścia

VII 2010

PASIECZNA → POWIAT ŚWIDNICA

Kapliczka stoi przy ścianie budynku nr 51
(przy zwężeniu zachodniej ulicy wiejskiej)

IV 2006

PANKÓW → POWIAT ŚWIDNICA

Kapliczka stoi przy głównej drodze, między
mostem na Bystrzycy a fosą otaczającą ruiny
pałacu. Jest uważana za najstarszą w Polsce
– wg zachowanej umowy pojednawczej pochodzącej
z 1494 r., a miał ją wystawić Lenhard Schnorbein
za zamordowanie Martena Hygmana, syna Hamosa

X 2007

PASIECZNA → POWIAT ŚWIDNICA

Po prawej stronie drogi z Nowego Jaworowa,
na południowym skraju wsi

IV 2006

PASIKUROWICE (I) → POWIAT WROCŁAW

Na południowym skraju wsi, za drewnianym płotem domu nr 76

II/2008

PASIKUROWICE (II) → POWIAT WROCŁAW

Przy głównej drodze, w pobliżu kościoła, pod dębem

II 2008

PASTUCHÓW (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Przed południowym wejściem na teren kościelny

III 2007

PASTUCHÓW (II-III) → POWIAT ŚWIDNICA

W murze otaczającym kościół, przy północnym wejściu

III 2007

PAWLIKOWICE → POWIAT LEGNICA

Na łące, za rowem po lewej stronie drogi z Chojnowa,
na północnym skraju wsi

IX 2007

PAŹDZIORNO → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Kapliczka stoi za siatkowym ogrodzeniem, na wprost
domu 25a, po lewej stronie drogi
do Piotrowic, na północ od kościoła

II 2007

PĄTNÓW LEGNICKI (I) → POWIAT LEGNICA

Trzon krzyża, bez ramion i głowy, z fragmentem rytu
(miecza?), pomalowany jako słupek drogowy,
stoi po lewej stronie drogi
z Dobrzejowa do Miłogostowic (na zachód od Pątnowa)
przy odejściu w lewo polnej drogi

IV 2008

PĄTNÓW → POWIAT LEGNICA

Zlepiony krzyż stoi pod murem prezbiterium kościoła leśnego. Przeniesiony ze Studnicy (kilka lat leżał tam połamany, przy szosie do Legnicy, obok kamiennej kapliczki słupowej)

X 2011

PĄTNÓW LEGNICKI (II) → POWIAT LEGNICA

Fragment krzyża odkopany latem 2011 r. pomiędzy dwoma znanymi poprzednio (I i III), wszystkie cztery stoją po lewej stronie drogi Dobrzejów–Miłogostowice

IX 2011

PĄTNÓW LEGNICKI (III) → POWIAT LEGNICA

Trzon krzyża, jeden z dwóch znanych przed 2011 r.
stoi po lewej stronie drogi z Dobrzejowa
do Miłogostowic (na zachód od Pątnowa)
przy odejściu w lewo polnej drogi

IV 2008

PĄTNÓW LEGNICKI (IV) → POWIAT LEGNICA

Najbardziej okazały spośród czterech zachowanych
w tym miejscu we fragmentach krzyży.
Odkopany latem 2011 obok dwóch znanych
poprzednio (I i III); stoi po lewej stronie drogi
Dobrzejów–Miłogostowice

IX 2011

PEŁCZNICA → POWIAT WROCŁAW

Krzyż stoi obok kapliczki słupowej umieszczonej
po wschodniej, zewnętrznej stronie w ceglany
murze otaczającym kościół. Połamany krzyż był
w 2001 r. przeniesiony z łąki przy drodze do Kątów
Wrocławskich i po sklejeniu w 2005 r. ustawiony
na obecnym miejscu

III 2006

PEŁCZNICA (II) → POWIAT WROCŁAW

Krzyż pozbawiony ramion, służył jako stopień przed progiem dawnej barokowej plebanii (dom nr 26, na zachód od kościoła).

Na zachowanym granitowym trzonie jest wyraźny ryt miecza. Zimą 2013/2014 wyjęty z poprzedniego miejsca i ułożony pod murem kościelnym obok krzyża I i kapliczki

V 2006, III 2014

PICHOROWICE → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Krzyż jest w murku otaczającym gospodarstwo, ok. 100 m na północny zachód od kościoła, po prawej stronie drogi

III 2006

PIELASZKOWICE → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Przed bramą cmentarza, na ostrym zakręcie drogi w kierunku Pichorowic

IX 2006

PIESZKÓW → POWIAT LUBIN

Kapliczka słupowa (jej górna część) stoi we wschodniej części dawnego cmentarza przykościelnego

VI 2007

PIŁAWA DOLNA (II) → POWIAT DZIERŻONIÓW

Kamienny krzyż jest umieszczony we wschodnim szczycie kościoła NMP

XII 2008

PIŁAWA DOLNA (I) → POWIAT DZIERŻONIÓW

Krzyż z rytem toporka stoi po prawej stronie szosy do Dzierżoniowa na północnym skraju miejscowości

VIII 2006

PIŁAWA GÓRNA → POWIAT DZIERŻONIÓW

Kamienny krzyż stoi na trawniku, od strony drogi, przed wejściem do kościoła

VIII 2006

PIOTROWICE (I–V) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Jedna z większych „galerii”: pięć krzyży wmurowanych przy ziemi, obok siebie w ogrodzenie majątku, po południowej stronie szosy we wschodniej części wsi

V 2006

PIOTROWICE → POWIAT JAWOR

Przy wiejskiej drodze równoległej do szosy naprzeciwko domu nr 144, ok. 200 m od wydatnego skrzyżowania szosy na granicy Chelmca. Na krzyżu ryt miecza

VI 2006

PISKORZÓW → POWIAT DZIERŻONIÓW

Niewielki krzyż na lewo od wejścia do kościoła

XII 2006

PISARZOWICE → POWIAT KAMIENNA GÓRA

Ułamany krzyż jest ukryty w kępie drzew przy polnej drodze z Pisarzowic do Kamiennej Góry (tzw. Stary Trakt Kamiennogórski, obecnie szlak niebieski), w jej najwyższym punkcie, po południowej stronie, ok. 10 m od drogi.

Widać fragment rytu włóczni (?)

VIII 2008

PISKORZÓW → POWIAT OŁAWA

Płaski granitowy krzyż stoi przy ulicy prowadzącej do kościoła, naprzeciwko domu nr 30, ok. 50 m na północ od kościoła

VIII 2008

PŁAKOWICE → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Jeden z dwóch na Dolnym Śląsku kamieni krzyżowych znajduje się w lesie przy niebieskim szlaku do Grodzca, na południowy zachód od szczytu Skalki, ok. 100 m od wejścia ścieżki w las

V 2008

PŁAWNA → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Przy podejściu do południowej bramy kościoła, po lewej stronie. Na krzyżu jest rzadko spotykany, wypukły ryt sztyletu

VII 2007

PŁAWNA GÓRNA → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Krzyż stoi na północ od szosy do Lubomierza, na północnych zboczach Maślówca, ok. 100 m na zachód od jego szczytu (kota 439), wśród pierwszych drzewek zagajnika. Ma wykute litery „GFC” i datę 1731

IV 2013

PŁAWNA → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Kapliczka słupowa na terenie gospodarstwa nr 41,
(na północ od kościoła, w lewo od szosy).
Na cokole napis „ANDEREAS LANGE AO 1793”

V 2008

POLKOWICE → POWIAT POLKOWICE

Jedyny na Dolnym Śląsku krzyż z własną
iluminacją jest ustawiony na prawo od wejścia
do kościoła św. Michała

VI 2007

PODLESIE → POWIAT NYSA

Głaz na lewym poboczu drogi z Głucholaz
do Podlesia. Zwany czasem „kamieniem morderczym”,
w istocie jest znakiem granicznym
biskupa wrocławskiego Andreasa Jerina – stąd data
1586 i po bokach wyrytego krzyża litery „A EPS”
(Andreas Episcopus [Wratislaviensis])

VIII 2011

POGORZAŁA → POWIAT ŚWIDNICA

W górnej części wsi, na zboczu po lewej stronie szosy
do Witoszowa, przy odejściu zielonego szlaku.
Masywny krzyż ze zlepierca został przypadkowo
odkryty w pobliżu i ustawiony na obecnym miejscu
w 2005 r.

IV 2006

POLKOWICE → POWIAT POLKOWICE

Kamienna kapliczka słupowa stoi za prezbiterium,
na terenie przykościelnym kościoła św. Michała

V 2006

POMIANÓW GÓRNY

→ POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Pod murem kościoła,
na lewo od wschodniej bramy

VII 2008

POLSKI ŚWIĘTÓW → POWIAT NYSA

Duży granitowy krzyż stoi pochylony w pobliżu domu
nauczyciela, pod ogrodzeniem domu nr 62

VIII 2010

PONIKWA → POWIAT KŁODZKO

Przy drodze asfaltowej, 30 m na wschód od kościoła
VII 2008

POSADOWICE → POWIAT OLESNICA

Mało efektowny fragment trzonu krzyża stoi przed kościołem (przeniesiony tu w 2007 r. z parku)

VII 2008

PORĘBA → POWIAT KŁODZKO

Przy drodze, na skarpie poniżej kościoła. Na skrzyżowaniu ramion krzyża jest kuliste wgłębienie, na krótszych ramionach wyryte trzy krzyżyki, a na słupie – miecz

VII 2008

POTWORÓW → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

W centrum wsi, przy wiejskiej drodze równoległej do głównej szosy, blisko placu znajdującego się za mostkiem na potoku

VII 2006

POWIDZKO → POWIAT TRZEBNICA

Na cmentarzu, na prawo od wejścia.
Cmentarz jest usytuowany ok. 100 m
na południe od kościoła

IV 2008

POŻARZYSKO → POWIAT ŚWIDNICA

Na zewnątrz muru otaczającego kościół,
po jego wschodniej stronie, na skarpie nad szosą.
Widoczny ryt miecza

X 2007

PROSZKOWICE (I-II) → POWIAT WROCŁAW

Dwa krzyże stoją obok siebie na skrzyżowaniu dróg (do Maniowa i do Tworzyjanowa). Trzeci krzyż z Proszkowic
znajduje się w Muzeum Ślązańskim w Sobótce. Początkową nazwę miejscowości Protschkenheim zamieniono
na Dreisteine, prawdopodobnie ze względu na owe trzy krzyże

VI 2006

PROSZKÓW → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Fragment trzonu krzyża (?) w niskim murze z kamienia polnego, otaczającym romański kościół św. Anny. Płaskowcowy fragment jest umieszczony po wewnętrznej stronie muru w jego zachodniej części, na osi kościoła.

Krzyż ten nie był dotychczas opisywany

IV 2011

PRUSICE → POWIAT ŻŁOTORYJA

W murze otaczającym kościół, na prawo od bramy znajduje się słabo widoczny krzyż zamazany cementem przy renowacji muru

V 2007

PRUSINOWICE → POWIAT NYSA

Obok kościoła, po lewej stronie wejścia stoi kadłubek krzyża – bez ramion i głowy

VIII 2010

PRZECŁAWICE (I–III) → POWIAT WROCŁAW

Na wprost wejścia do kościoła (w bramie ślady kun) stoją wkompane obok siebie trzy płaskie granitowe krzyże

VIII 2007

PRZEDMOŚCIE (I–II) → POWIAT GŁOGÓW

Dwa niewielkie krzyże wkompane po ramiona stoją po obu stronach drewnianego krzyża, na rozwidleniu dróg przy szosie do Głogowa

V 2006

PRZEMKÓW → POWIAT POŁKOWICE

Masywny krzyż ze zlepieńca stoi przy murze cmentarnym, po jego wewnętrznej stronie, za prezbiterium kościoła. Bywa pomalowany, np. na bordowo

V 2006

PSZENNO → POWIAT ŚWIDNICA

Wmurowany przy zewnętrznych schodkach szkoły (po prawej stronie szosy przy wjeździe od strony Wrocławia)

VI 2012

PSARY → POWIAT OŁAWA

Jeden z najbardziej ukrytych krzyży dolnośląskich. Stoi w zaroślach, w zdziczałym dawnym parku, na południe od alei prowadzącej do ruin wieży. Dojście ścieżką prostopadłą do alei, za pękniętą granitową kładką nad pierwszym rowem poprzecznym, licząc od wejścia w las. Na krzyżu jest ryt strzały

VI 2012

RADOCHÓW → POWIAT KŁODZKO

Przy pierwszych stopniach schodów na Cierniak,
po lewej stronie

VII 2008

RADONIÓW → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Na zachód od dawnej kopalni,
przy polnej, wysadzonej drzewami drodze
do Lubomierza, w połowie drogi, stoi
pochylona kapliczka osadzona w kamieniu
młyńskim

V 2013

RACIBOROWICE GÓRNE → POWIAT BOLESŁAWIEC

Przy szosie z Raciborowic Dolnych, tuż za mostkiem,
po prawej (zachodniej) stronie, za siatką ogrodzeniową
posesji nr 165

V 2008

RAKOSZYCE → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Masywny krzyż „maltański” stoi na cmentarzyku
przy kościółku w centrum wsi

V 2006

RADZIKOWICE (I) → POWIAT NYSA

Pierwszy krzyż znajduje się pod murem przypory
prezbiterium kościoła

VII 2010

RADZIKOWICE (II) → POWIAT NYSA

Drugi krzyż stoi pod ogrodzeniem
siatkowym plebanii, od strony szosy

VII 2010

RASZÓW → POWIAT KAMIENNA GÓRA

Krzyż z rytem potężnego topora znajduje się
przed willą nr 50, na początku asfaltowej uliczki
odchodzącej od szosy na wschód

VII 2007

ROCHÓW → POWIAT ZŁOTORYJA

Pod lasem, ok 1 km na północny zachód od wsi,
przy szlaku św. Jakuba, ok. 300 m na zachód
od zielonego szlaku. Na krzyżu jest wyryty napis
gotykiem głoszący, że „w roku 1775 dnia 24 grudnia
stracił tutaj Gottlieb Auß... z rodu Ottendorffów swoje
życie przejechany wozem”

VII 2008

REŃSKA WIEŚ (I-II) → POWIAT NYSA

Dwa niewielkie krzyże stoją obok siebie przy drodze, pod murem kościelnym

VII 2010

ROGÓW SOBÓCKI (II-IV) → POWIAT WROCŁAW

Trzy krzyże w murze otaczającym kościół, na lewo od bramy są zwykle zasłonięte przez posadzone przed nimi krzewy

VI 2006

ROGÓW SOBÓCKI (I) → POWIAT WROCŁAW

Przy szosie, w centrum wsi, obok okazałego
pręgierza. Obecnie otoczenie jest wybrukowane

VI 2006

ROKITKI → POWIAT LEGNICA

Niewielki krzyż z rytem łopaty stoi przy asfaltowej
drożce na wschód od głównej szosy, za zabudowaniami
nowej szkoły

IX 2007

ROKITNICA → POWIAT ZŁOTORYJA

W murze obronnym otaczającym kościół,
na lewo od północnej furtki

V 2007

RÓŻANA → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Na lewo od furtki w nowym murze otaczającym
kościółek św. Marii Magdaleny

XII 2007

ROSOCHATA (I–III) → POWIAT LEGNICA

Trzy niezbyt urodziwe krzyże są wmurowane obok siebie w mur kościelny, od północy, na lewo od wejścia.
Na trzecim krzyżu jest ryt miecza

IV 2008

ROSOSZNICA (I) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Krzyż w zachodnim szczycie kościoła

VII 2006

ROSOSZNICA (II) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Krzyż we wschodnim szczycie kościoła

VII 2006

RUDAWICA → POWIAT ŻAGAŃ

W zewnętrznej ścianie prezbiterium, na osi kościoła

III 2011

RUDNA → POWIAT LUBIN

Krzyż jest wmurowany wysoko w ścianę wieży kościoła (dawniej kościół św. Katarzyny, obecnie cerkiew prawosławna Podwyższenia Krzyża Świętego), od zachodu, poniżej okiennicy

VI 2008

RUDZICA (I) → POWIAT LUBAŃ

Pierwszy krzyż, typu „maltańskiego” stoi przy zakręcie drogi w centrum wsi, na łące (trawniku), ok. 100 m na północ od kościoła

VII 2008

RUDZICA (II) → POWIAT LUBAŃ

Drugi krzyż w Rudzicy jest w murze otaczającym kościół, po jego wewnętrznej stronie – na wprost wejścia do kościoła

VII 2008

RUSKO (I) → POWIAT ŚWIDNICA

W murze kościelnym, od północy

IV 2009

RUSKO (II) → POWIAT ŚWIDNICA

Na skraju łąki boiska, tam gdzie rozchodzą się drogi do Mielęcina i do szosy Wrocław–Strzegom

IV 2009

RUSKO (II-IV) → POWIAT ŚWIDNICA

Krzyż III leżał na łące obok krzyża II, krzyż IV był ustawiony po drugiej stronie drogi.
W maju 2014 r. wszystkie trzy krzyże – II, III i IV zostały podniesione,
oczyszczone i wkopane obok siebie na skraju boiska, po lewej stronie drogi prowadzącej
do szosy Wrocław – Strzegom, tam gdzie znajdował się krzyż II

VI 2014

RYNARCICE → POWIAT NYŚA

Krzyż zabetonowany w ciężkim cokole stoi pochylony
na cmentarzu przykościelnym

VIII 2010

RZECZYCA → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Malowniczy krzyż stoi w centrum wsi,
za kościołem, na placu przed gospodarstwem nr 3

III 2007

SAMBÓRZ → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Na rozstaju dróg w centrum wsi, na podmurówce z kamieni, z przyklejoną blaszaną kapliczką

III 2014

SICHÓW → POWIAT JAWOR

Smukły krzyż z żółtego piaskowca jest wprawiony od południa w mur otaczający kościół.

Na krzyżu widoczny ryt włóchni

V 2007

SIECHNICE → POWIAT WROCŁAW

Na cmentarzu (w prawo od szosy do Oławy), tuż przy bramie krzyż tworzy symboliczny grób

VIII 2006

SIEDŁĘCIN (I) → POWIAT JELENIA GÓRA

W mur oporowy narożnej posesji przy ul. Długiej 20
(róg ul. Kościelnej) wprawiono trzon krzyża
z nieokreślonym rytym

VII 2008

SIEDŁĘCIN (II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Na łące, po prawej stronie szosy do Wlenia,
ok. 300 m przed pierwszymi zabudowaniami
Strzyżowca. Niekiedy krzyż
jest przypisywany do Strzyżowca.
Na krzyżu jest data 1511

VII 2007

SIENIAWKA (I-II) → POWIAT ZGORZELEC

W murze otaczającym kościół, na lewo od bramy są wyeksponowane obok siebie dwa krzyże. Krzyż II został
odkryty spod tynku w 2007 r.

VII 2008

SIEROSZÓW (BOBOLICE)

→ **POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE**

Krzyż stoi wśród drzew w lesie, ok. 50 m
na lewo od drogi leśnej
(czerwony szlak za Stolca do Ciepłowodów),
ok. 1 km przed szosą w Bobolicach-Kolonii

IX 2007

SKAŁA (I-II) → POWIAT JAWOR

Na południowym skraju wsi, po lewej stronie drogi
do Luboradza, dwa krzyże wprawione obok siebie
w mur obok domu nr 25

V 2006

SKARSZYN → POWIAT TRZEBNICA

Bardzo malowniczo usytuowany krzyż stoi
przy szosie do Łoziny, za wsią, po prawej stronie,
na kopczyku pod rozległym platanem

II 2008

SKARŻYCE → POWIAT ŚWIDNICA

Zlepieńcowy krzyż pozbawiony jednego
ramienia stoi po północnej stronie szosy
Morawa-Przyłęgów, na granicy gminy Żarów

III 2007

SKOROSZYCE → POWIAT NYSA

W centrum wsi, tuż przy ruchliwej szosie,
po jej zachodniej stronie

VII 2010

SKORZYNICE → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Po lewej stronie drogi polnej, którą prowadzi
niebieski szlak z Nowej Wsi Grodzkiej do Bielanki,
ok. 5 min. od drogi asfaltowej Choiniec–Czaple.

Nieco dalej w pobliżu tego szlaku jest drugi
okazały krzyż opisywany czasem jako Skorzynice II
lub Czaple

VII 2007

SŁAWĘCIN → POWIAT ZĄBKOWICE

Krzyż stoi przy kościółku w centrum wsi.
Poprzednio służył jako nakrycie studni,
w obecnym miejscu posadowiony w sierpniu 2011 r.
Pochodzi z pobliskiej wsi Topola

VIII 2011

SŁAWNIKOWICE → POWIAT ZGORZELEC

Uzupełniony tynkiem krzyż w murze otaczającym
kościół, po lewej stronie od wejścia

VII 2007

SŁUP (I–IV I KAPLICZKA) → POWIAT JAWOR

Znakomita galeria: pod murem otaczającym kościół stoją obok siebie kapliczka słupowa i cztery krzyże.

Niektóre mają ryty (widoczne od strony muru)

III 2007

SŁOTWINA → POWIAT ŚWIDNICA

Na tyłach ogrodu posesji nr 16
(przy południowej drodze równoległej do szosy).
Od wielu lat jest pomalowany srebrołem (!).
Drugi krzyż w Słotwinie zaginął

II 2008

SMARDZÓW → POWIAT GŁOGÓW

Dość grubo ciosana kapliczka słupowa stoi po lewej stronie
drogi do Jaczkowa, tuż za granicą wsi

VII 2007

SOBKOWICE (I-II) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Dwa krzyże stoją pod kasztanowcem
przy skrzyżowaniu głównej szosy z drogą
do Samsonowic

V 2006

SOBOCISKO (I) → POWIAT OŁAWA

Pierwszy krzyż stoi przy murze kościelnym
– między skarpami północno-zachodnimi

III 2008

SOBOCISKO (II) → POWIAT OŁAWA

Drugi krzyż w Sobocisku znajduje się na zachód
od kościoła, na końcu wsi, przy domu nr 38

VIII 2006

SOBOCISKO – PŁYTA KAMIENNA → POWIAT OŁAWA

Płyta z rylcem dwóch dużych krzyży i jednego małego jest umieszczona przy murze kościelnym
od wewnątrz, przy bramie

III 2008

SOBÓTKA → POWIAT WROCŁAW

Kapliczka w lapidarium
Muzeum Ślązańskiego jest przeniesiona
z Krzyżowic

XII 2009

SPALONA → POWIAT LEGNICA

Kamienny krzyż we wschodnim szczycie kościoła ma wykuta datę 1613

VII 2010

SOBÓTKA → POWIAT WROCŁAW

Krzyż w lapidarium Muzeum Ślązańskiego przy ul. św. Jakuba; przeniesiony z Proszkowic (dwa tam pozostały)

XII 2009

SOBÓTKA (STRZEBŁÓW) → POWIAT WROCŁAW

Krzyż typu „maltańskiego” stoi w Strzeblowie (Sobótka Zachodnia) na skrzyżowaniu ulic M. Curie-Skłodowskiej i Polnej
I 2007

STANISZÓW → POWIAT JELENIA GÓRA

Krzyż z unikatowym rytem nożyc do strzyżenia owiec stoi na wysokiej skałce po zachodniej stronie drogi, w pobliżu transformatora, na prywatnej posesji nr 55

IV 2009

STANOWICE → POWIAT ŚWIDNICA

Po prawej stronie wejścia do kościoła ustawiono górną część olbrzymiego krzyża (pierwotna wysokość szacowana na ok. 4 m) odkopanego w 1988 r. Być może jest to krzyż wymieniony w najstarszej znanej na Śląsku umowie pojednawczej dotyczącej właśnie Stanowic. Umowa ta, z 1305 r., dotyczy zabójstwa młynarza Konrada von Langinberc przez Konrada, byłego zarządcę majątku w Pasiecznej

IV 2006

STARA KAMIENICA → POWIAT JELENIA GÓRA

Krzyż z rytem miecza jest umieszczony wysoko
w południowej ścianie wieży kościoła

VIII 2008

STARA KOPERNIA (I) → POWIAT ŻAGAŃ

Na rozstaju dróg, ok. 60 m
na południowy wschód od kościoła

III 2011

STARA KOPERNIA (II) → POWIAT ŻAGAŃ

Na skraju lasu, przy głównej drodze, ok. 1300 m
na wschód od kościoła

III 2011

STARE BOGACZOWICE (I) → POWIAT WAŁBRZYCH

Na lewo od bramy kościoła św. Józefa Oblubieńca NMP

VII 2007

STARE BOGACZOWICE (II)

→ **POWIAT WAŁBRZYCH**

Obok ruin kościoła św. Mikołaja (ul. Główna 62)

VII 2008

STARE JAROSZOWICE → **POWIAT BOLESŁAWIEC**

Po wschodniej stronie szosy do Żeliszowa, ok. 600 m od kościoła, w obudowanej wnęce skarpy

V 2008

STARE JAROSZOWICE → **POWIAT BOLESŁAWIEC**

Kapliczka we wschodniej, zewnętrznej ścianie prezbiterium kościoła

V 2008

STAROWICE → **POWIAT NYŚA**

Niewielki granitowy krzyż, zanurzony w trawie stoi na skrzyżowaniu dróg, pod dużą murowaną kapliczką słupową

IX 2012

STARY JAWORÓW (I-II)

→ **POWIAT ŚWIDNICA**

Dwa potężne krzyże stoją przy drodze, pod murem otaczającym kościół

VI 2009

STARY ZAMEK → **POWIAT WROCŁAW**

W centrum wsi, na wprost przystanku autobusowego

VI 2006

STÓJKÓW → **POWIAT KŁODZKO**

Przy leśnej/polnej drodze ze Strachocina do Łądką (przedłużenie ul. Górnej), za niewybitną przełęczą między Kuźnicą i Pośrednicą, w lesie, po lewej (zachodniej) stronie drogi stoi w zaroślach omszały krzyż pozbawiony ramion, z rytem miecza

VII 2008

STARY ŻAGAŃ (I–IV) → POWIAT ŻAGAŃ

W murze otaczającym kościół wprawiono obok siebie cztery kamienne krzyże

III 2011

STRUGA → POWIAT WAŁBRZYCH

Na północny wschód od wsi (przy drodze do Cisowa), na ogrodzonym terenie stawu pod lasem, na prawo od bramy wejściowej ustawiono na niewielkim kopczyku kamienny krzyż

VII 2007

STRZEGOM (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Przy polnej drodze do Morawy (przedłużenie ul. Morskiej), po lewej stronie, ok. 300 m od obwodnicy

VII 2009

STRZEGOM (II) → POWIAT ŚWIDNICA

Niepozorny fragment krzyża znajduje się w ogrodzie posesji przy ul. Dolnej 17

VIII 2009

STRZELIN (SZCZAWIN) → POWIAT STRZELIN

Głęboko osadzony krzyż znajduje się po prawej stronie szosy do Strzelina, przy mało widocznym (droga gruntowa) zjeździe do Szczawina, 250 m przed drogą asfaltową do Szczawina

III 2007

STRZEGOM (GRABINA) → POWIAT ŚWIDNICA

Uszkodzona kapliczka stoi w rozwidleniu szosy do Bolkowa i ul. Kopalnianej, za przejazdem kolejowym, na skraju osady

V 2007

STRZELCE (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Wysoko w murze wieży, pod okienkiem zachodnim, zaznaczony wgłębieniem w tynku widoczny jest krzyż kamienny

XI 2009

STRZELCE (II) → POWIAT ŚWIDNICA

Ładny kamienny krzyż we wschodnim szczycie kościoła

IX 2009

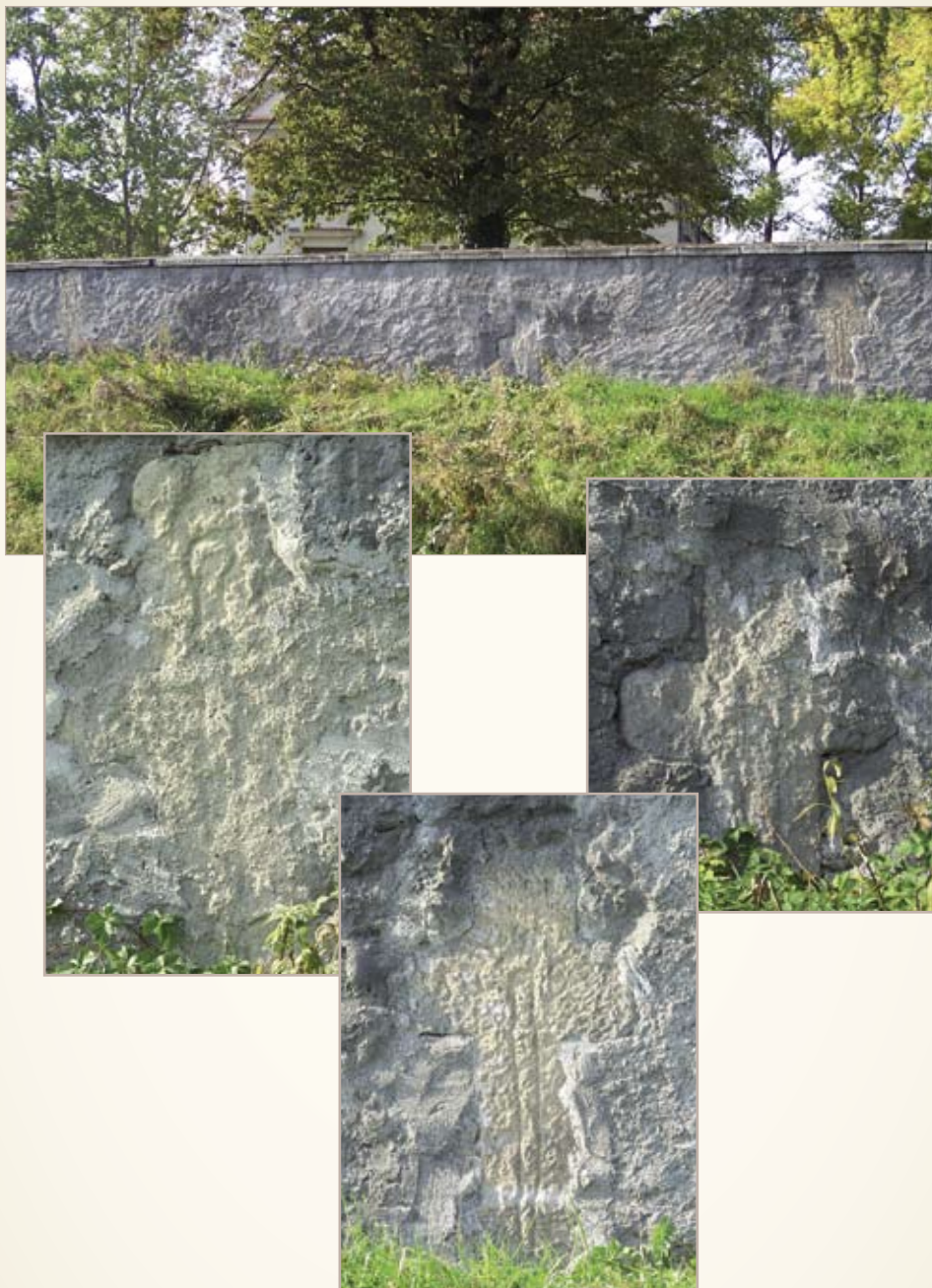

STUDNICA (I–III) → POWIAT LEGNICA

W Studnicy jest aż siedem kamiennych krzyży (do niedawna było ich osiem) i dwie kapliczki. W murze otaczającym kościół, od południa, są trzy krzyże i kapliczka wnękowa. Na pierwszym krzyżu jest miecz, drugi (na lewo od przypory muru) ma bardzo wyraźny i dokładny ryt przedstawiający kuszę

IV 2006

STUDNICA (IV-VI) → POWIAT LEGNICA

We wschodniej części muru są kolejne trzy krzyże – mniej widoczne i o bardziej zatartych rytach narzędzi zbrodni

X 2007

STUDNICA (VII) → POWIAT LEGNICA

Siódmy krzyż w Studnicy, zapewne pamiątkowy, stoi w rowie po prawej stronie drogi do Miłkowic, ok. 250 m od kościoła. Na krzyżu jest starannie wykuta data 1855. W ostatnich latach krzyż był złamany, a następnie skleiony

IX 2007

STRZESZÓW → POWIAT TRZEBNICA

Na terenie kościelnym, obok drewnianego krzyża misyjnego wkopano granitowy fragment krzyża

II 2007

STUDNICA (VIII) – PRZENIESIONY DO PĄTNOWA

→ POWIAT LEGNICA

Przy szosie do Legnicy, 1300 m od kościoła, po prawej stronie, leżał przez lata krzyż w dwóch częściach, kilka kroków od wybitnej kapliczki pokutnej II. W 2010 r. został przeniesiony do Pątnowa

IV 2006

SULISŁAWICE → POWIAT ŚWIDNICA

Po lewej stronie szosy do Żarowa, w pobliżu ostatnich zabudowań wsi

V 2006

STUDNICA → POWIAT LEGNICA

Masywna kapliczka słupowa stoi po prawej stronie szosy do Legnicy, 1300 m od kościoła

IV 2006

STUDNICA → POWIAT LEGNICA

Mała kapliczka wnękowa w murze otaczającym kościół, od strony południowej, na lewo od krzyża I

IV 2006

SZALEJÓW DOLNY → POWIAT KŁODZKO

Przy kaplicy św. Marii Magdaleny (w centrum wsi)

VII 2008

SZAROCIN → POWIAT KAMIENNA GÓRA

W środku górnej części wsi (Radomil), naprzeciwko domu 38, obok transformatora i nowego budynku przepompowni

VII 2007

SZCZEPANÓW → POWIAT ŚWIDNICA

Przy starej drodze przez wieś, na skwerku naprzeciwko byłego domu kultury

VI 2006, IV 1962

SZPROTAWA

(PUSZCZYKÓW) → POWIAT ŻAGAŃ

Na rogu ulic Kraszewskiego (szosa do Bobrowic)
i Kościelnej (prowadzącej do kościoła w Małym
Puszczkowie)

III 2011

SZYMANÓW → POWIAT ŚWIDNICA

Kapliczka na terenie cmentarza
przykościelnego. Jedna z najstarszych na Śląsku
– wg wykutej pod wnęką daty – z 1498 r.

VII 2008

SZYMANÓW → POWIAT ŚWIDNICA

Na terenie prywatnej posesji, na zakręcie drogi do Dobromierza, po lewej stronie, ok. 400 m od kościoła

II 2008

ŚCINAWA NYSKA (I) → POWIAT NYSA

Fragment krzyża (górna część) widoczny spod tynku w szczycie górnej bramy kościoła – od wewnętrznej strony

VIII 2011

ŚCINAWA NYSKA (II) → POWIAT NYSA

Fragment krzyża (jego dolna część) widoczny spod tynku w szczycie górnej bramy kościoła – od strony zewnętrznej

IX 2012

ŚMIAŁOWICE → POWIAT ŚWIDNICA

Krzyż z rytem kuszy wmurowany przy bramie
na cmentarz przykościelny

X 2007

ŚMIAŁOWICE → POWIAT ŚWIDNICA

Na lewo od bramy stoi słup kamiennej kapliczki
osadzony na dużym kamieniu młyńskim;
dawniej uchodził za pręgierz

X 2007

ŚMIAŁOWICE → POWIAT ŚWIDNICA

Uszkodzona wnęka kapliczki w zachodniej części muru przykościelnego, na lewo od bramy

X 2007

ŚRODA ŚLĄSKA (I-II) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Na cmentarzyku obok kościółka Narodzenia NMP

IV 2009

ŚRODA ŚLĄSKA (IV) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Ok. 100 m od basenu „Kajaki” przy Średzkim Parku Wodnym, w kierunku wschodnim, nad mizernym potoczkiem. Na krzyżu jest prostokątne wgłębienie (na jakąś tabliczkę?), a w nim osiem przewierconych na wylot otworów

VI 2006

ŚRODA ŚLĄSKA (III) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Na cmentarzyku obok kościółka Narodzenia NMP, pod murkiem od strony szosy

IV 2009

ŚWIDNICA (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Granitowy trzon krzyża bez ramion stoi na placu św. Małgorzaty vis-à-vis domu nr 6. Na krzyżu jest wykuty (dawniej wyraźny) napis „J.T. 1347”. Napis ten (prawdopodobnie XIX-wieczny) nawiązuje do legendy o Jakubie Thau, błaznie Bolka II

VI 2007, III 1963

ŚWIDNICA (II) → POWIAT ŚWIDNICA

Przy ul. Wałbrzyskiej, po lewej stronie, przed przejazdem kolejowym

VI 2007

ŚWIDNICA (III) → POWIAT ŚWIDNICA

Na placu przed magazynem meblowym przy ul. Westerplatte 44. Czasami podawana jest lokalizacja Karszowice

IV 2006

ŚWIDNICA (IV) → POWIAT ŚWIDNICA

Krzyż z Bagieńca; od 1974 r. znajdował się w lapidarium Muzeum Dawnego Kupiectwa (w Ratuszu).
W czerwcu 2014 r. powrócił na swoje pierwotne miejsce – do Bagieńca (pow. świdnicki, gm. Jaworzyna Śląska)
i został wkopany przed budynkiem nr 18

XII 2008

ŚWIDNICA (ZAWISZÓW) (I–II) → POWIAT ŚWIDNICA

Dwa krzyże są ustawione obok siebie nad potoczkiem przy nowym mostku, tuż przed małym wiaduktem kolejowym w pobliżu elektrociepłowni. Po oczyszczeniu zostały tu przeniesione z poprzedniego miejsca odległego o kilkadziesiąt metrów (znajdującego się za ogródkami działkowymi „Relax” przy ul. Pogodnej) w związku z budową obwodnicy w latach 2011–2012

VIII 2012, VI 2007

ŚWIEBODZICE → POWIAT ŚWIDNICA

Na skarpie początkowego odcinka obwodnicy (od strony Świdnicy), przed ogrodzeniem ogródków działkowych. Dawniej stał przy starej drodze

II 2008, VI 1961

ŚWIEBODZICE (CIERNIE) (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Krzyż znajduje się na lewo od bramki w murze przed willą nr 39 (d. folwark) – po północnej stronie drogi

V 2006

ŚWIEBODZICE (CIERNIE) (II) → POWIAT ŚWIDNICA

W ogrodzie domu nr 40, widoczny z ulicy przez siatkę ogrodzenia

V 2006

ŚWIEBODZICE (CIERNIE) (III) → POWIAT ŚWIDNICA

Na północno-wschodnim skraju wsi, za mostem na Pełcznicy, po prawej stronie

V 2006

ŚWIDNICA POLSKA → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Wprawiony po zewnętrznej stronie
muru kościelnego (na lewo od bramy),
od zachodu

V 2006

ŚWIERZAWA → POWIAT ZŁOTORYJA

Po wewnętrznej stronie muru otaczającego kościół
św. Katarzyny, na lewo od głównego, północno-
-wschodniego wejścia. Krzyż „choleryczny” (morowy).
Podobny krzyż znajduje się w Bukowcu

V 2009

ŚWIECIE (I–III) → POWIAT LUBAŃ

Trzy krzyże w murze otaczającym kościół, na prawo od wejścia. Krzyże I i II znajdują się pomiędzy przyporami,
krzyż III – na prawo od nich

VII 2008

TOKARY → POWIAT WROCŁAW

Tuż za wsią po prawej stronie drogi do Łoziny

II 2008

TRÓJCA → POWIAT ZGORZELEC

W lesie, 10 m w lewo od końca asfaltowej drogi wiejskiej prowadzącej nad stawami w kierunku zachodnim od centrum wsi; za ostatnim domem (nr 116)

VII 2008

TRZEBIESZOWICE → POWIAT KŁODZKO

Kapliczka słupowa pomiędzy dwoma lipami, po prawej stronie drogi do Skrzynki, ok. 150 m od ostatniego domu w Trzebieszowicach

VII 2008

TURÓW – PŁYTA KAMIENNA → POWIAT WROCŁAW

Płyta z rytym krzyżem pierwotnie położona jako płyta chodnikowa przed wejściem do kościoła,
obecnie – w trawie, pod murem cmentarza, na prawo od wejścia

VII 2008, II 2011

TURÓW → POWIAT WROCŁAW

Kamienny krzyż we wschodnim szczycie kościoła

VII 2008

TUSZYN → POWIAT DZIERŻONIÓW

Przy drodze do Dzierżoniowa, po lewej
stronie, obok remizy strażackiej

VI 2006

TYMOWA (I-II) → POWIAT LUBIN

Dwa wkopane obok siebie krzyże stoją po prawej stronie szosy ze Ścinawy, tuż za granicą Dzikowa, ok. 100 m przed pierwszymi zabudowaniami wsi

V 2006

TYNIEC LEGNICKI → POWIAT LEGNICA

Złamany krzyż stoi oparty o mur kościelny. Przeniesiony tu z Koskowic

V 2006

TYNIEC NAD ŚLĘZĄ → POWIAT WROCŁAW

Kapliczka wprawiona w wewnętrzną stronę muru otaczającego kościół, w zachodniej części muru

V 2006

TYNIEC MAŁY → POWIAT WROCŁAW

Kapliczka słupowa na trawniku naprzeciwko kościoła
V 2006

UCIECHÓW → POWIAT DZIERŻONIÓW

W murze kościelnym na prawo od wejścia

IX 2009

UDANIN → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Wysoko w zachodniej ścianie wieży kościoła św. Urszuli
VII 2009

UNIEJOWICE → POWIAT ZŁOTORYJA

Po lewej stronie drogi do Nowej Wsi
Grodzkiej, na końcu wsi, w ogrodzie domu
nr 72a, widoczny z drogi

V 2007

UJAZD GÓRNY → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

W murze otaczającym kościół, na lewo od wejścia, przy ziemi. Krzyż jest też widoczny – w całości – z drugiej
strony muru

III 2006

UJÓW (I) → POWIAT WROCŁAW

Po wewnętrznej stronie muru otaczającego kościół, od południa (na wysokości prezbiterium)

VI 2006

UJÓW (II) → POWIAT WROCŁAW

W niskim ceglanym murze cmentarnym otaczającym kościół, po stronie zewnętrznej, od północy (od strony szosy)

VI 2006

UNIKOWICE → POWIAT NYŚA

Przy skrzyżowaniu szosy z drogą do wsi, za rowem

VII 2010

USTRONIE → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Przy szosie z Żeliszowa, po prawej stronie, ok. 200 m od tablicy z nazwą miejscowości, pomiędzy drzewami, poniżej skarpy drogi

V 2008

WAŁBRZYCH (GAJ) → POWIAT WAŁBRZYCH

Na terenie opuszczonego szpitala dziecięcego przy ul. Moniuszki (w okolicy dworca Wałbrzych Gł.)
X 2007

WAŁBRZYCH (PONIAŁÓW) → POWIAT WAŁBRZYCH

Pod ogrodzeniem domu przy ul. Świerkowej 10
(ostatni dom pod lasem)

VII 2008

WAMBIERZYCE → POWIAT KŁODZKO

Na terenie posesji nr 20 przy szosie do Studziennej, za potokiem Cedron, na jego lewym brzegu. Na krzyżu jest rzadko spotykany ryt szabli

IV 2006

WARTA BOLESŁAWIECKA → POWIAT BOLESŁAWIEC

Na południe od wsi, ok. 500 m na wschód od szosy do Wartowic, w lesie przy nasypie dawnej kolejki (obecnie droga leśna)

IV 2006

WARTOWICE → POWIAT BOLESŁAWIEC

W rowie przy szosie z Warty Bolesławieckiej, po prawej stronie, przy wyjeździe na pole, ok. 400 m od pierwszych zabudowań wsi

II 2008

WĄGRODNO (I) → POWIAT LEGNICA

Wprawiony w mur kościelny od południa, na lewo od bramy. Krzyż z rytem kuszy

III 2007

WĄGRODNO (II) → POWIAT LEGNICA

Wprawiony w mur kościelny od północy, na terenie posesji nr 33

III 2007

WĘGRY (I–III) → POWIAT WROCŁAW

Trzy krzyże znajdują się w murze kościelnym na prawo od bramy. Krzyż środkowy jest uważany za najwyższy krzyż na Dolnym Śląsku – liczy 2,42 m

VIII 2007

WĘGRY (IV) → POWIAT WROCŁAW

Czwarty krzyż w Węgrach stoi przy ulicy Mostowej, na tyłach dawnego parku (obecnie boiska), na wprost domu nr 3

VIII 2007

WIADRÓW → POWIAT JAWOR

Zakopany po ramiona krzyż z czerwonego piaskowca stoi pod murem kościelnym, na lewo od południowej bramy

II 2008

WICHRÓW (I) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Po wschodniej stronie kościoła, obok nowej kaplicy cmentarnej ustawiono krzyż przeniesiony tu z Bogdanowa

VII 2009

WICHRÓW (II) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

W murze otaczającym kościół, na prawo od bramy południowej znajduje się pęknięty, drugi krzyż w Wichrowie

VII 2009

WICHRÓW (III–IV) → POWIAT ŚRODA ŚLĄSKA

Po wewnętrznej stronie muru otaczającego kościół, od wschodu, znajdują się w odległości kilku metrów od siebie jeszcze dwa krzyże wmurowane tuż przy ziemi. Krzyż III ma trójkątną „stopę” wskazującą na jego przeznaczenie jako krzyża szczytowego

VII 2009

WIELKA LIPA → POWIAT TRZEBNICA

Ładny granitowy krzyż po sklepieniu ustawiono za narożnym domem nr 78 przy ulicy prowadzącej do stacji kolejowej w Osoli

VII 2007

WIELOWIEŚ → POWIAT LUBIN

Krzyż leży przed zachodnim wejściem do kościoła; został tu przeniesiony z Zaborowa

II 2010

WIERZBICE → POWIAT WROCŁAW

Krzyż wmurowany poziomo tuż przy ziemi, po wewnętrznej stronie muru przykościelnego, na lewo od północnej bramki

XII 2012

WIERZBICE → POWIAT WROCŁAW

Uszkodzona płyta z rytym krzyżem jest przymocowana do ściany, na zewnątrz południowej kruchty

XII 2008

WIERZBIĘCICE (I) → POWIAT NYSA

Pierwszy krzyż w Wierzbęcicach stoi na chodniku przy głównej szosie, pod ogrodzeniem posesji nr 4. Na krzyżu jest mało widoczny napis „1623 DEM 27 MARZ”

VIII 2010

WIERZBIĘCICE (II) → POWIAT NYSA

Drugi krzyż stoi po tej samej stronie szosy co pierwszy, na zachód od niego, za ogrodzeniem zrujnowanej posesji nr 6 – na wprost drogi do Lipowej

IX 2012

WIERZBNA (I-V) → POWIAT ŚWIDNICA

Jedna z piękniejszych kolekcji na Dolnym Śląsku: pięć krzyży zgromadzonych tu w dolnej części dawnego parku przy ruinach pałacu znajdującego się obok romańskiego kościoła

V 2006

WIERZBNA (VI) → POWIAT ŚWIDNICA

Za siatkowym ogrodzeniem szkoły w południowej części wsi, widoczny z ulicy. Na krzyżu jest ryt kuszy (widoczny od strony budynku)

V 2006

WIERZBNA (VII) → POWIAT ŚWIDNICA

Bardzo malowniczo usytuowany siódmy krzyż z Wierzbnej stoi pod lasem, przy słupie wysokiego napięcia, przy polnej drodze z Gołaszyc, ok. 2 km na północny wschód od wsi

V 2006

WIERZBNIK → POWIAT BRZEG

Płaski granitowy krzyż stoi mocno pochylony przy bramie kościelnej

VII 2010

WIETSZYCE (I-II) → POWIAT GŁOGÓW

Niepozorne pozostałości dwóch krzyży ustawiono w ogrodzie, przy narożniku domu nr 43 (przy szosie do Wierzchni)

VI 2008

WIGANCICE (KALINOWICE)

→ **POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE**

W murze otaczającym kościół, na lewo od bramy
VII 2008

WILCZKOWICE → POWIAT WROCŁAW

Krzyż z rdzawymi zaciekami od przytrzymującej
go klamry stoi pod murem „nefrytowego” kościółka
XII 2008

WILCZKÓW (I-II) → POWIAT WROCŁAW

Dwa krzyże wkopane obok siebie przy północno-zachodnim narożniku muru kościelnego

VIII 2007

WILKÓW (I) → POWIAT ŻŁOTORYJA

Krzyż z rytem krzyża i dolną „aureolą” jest zakopany po ramiona w ogrodzie posesji nr 54, sąsiadującej z kościołem. Przez wiele lat uchodził za zniszczony i zaginiony

V 2009

WILKÓW (II–III) → POWIAT ŻŁOTORYJA

Swoista interpretacja tradycji – dwa współczesne krzyże z 1989 r. wykute, jak głosi kronika kościoła, „za grzechy parafian” i umieszczone w murze skarpy kościoła

II 2008

WILKÓW WIELKI (I–II)

→ POWIAT DZIERŻONIÓW

Dwa krzyże na cmentarzu przykościelnym, na lewo od wejścia, w murze. Bywają zasłonięte pnączem

VII 2006

WIRY (I) → POWIAT ŚWIDNICA

W południowym szczycie transeptu kościoła

VI 2010

WIRY (II) → POWIAT ŚWIDNICA

We wschodnim szczycie nawy kościoła

VI 2010

WITKÓW → POWIAT WAŁBRZYCH

Kamienny krzyż stał przy szosie w pobliżu przejazdu kolejowego, pomiędzy drogą i potokiem Leskiem.

Zaginał podczas regulacji potoku po powodzi w 1997 r.

Jest prawdopodobne, że znajduje się przykryty ziemią – blisko swojego starego miejsca

V 1963

WITOSZÓW DOLNY (I–III) → POWIAT ŚWIDNICA

Przy szosie, na wprost podejścia do kościoła

VI 2009

WITOSZÓW GÓRNY (I) → POWIAT ŚWIDNICA

Po lewej stronie szosy do Pogorzały, w nowym murze kamiennym wokół pałacu. Dawniej stał swobodnie

IV 2006, XI 1963

WITOSZÓW GÓRNY (II-III) → POWIAT ŚWIDNICA

W kamiennej obmurówce potoku, naprzeciwko ogrodu za domem nr 36, widoczne z szosy

IV 2006

WITOSZYN DOLNY → POWIAT ŻAGAŃ

Kamienny krzyż wmurowany obok bramy kościoła św. Michała. Nad krzyżem tabliczka upamiętniająca wypadek z 1472 roku, kiedy to książę żagański Jan II Szalony spadł w tym miejscu z konia w czasie podróży do Przewozu (Priebus). W tym samym czasie zmarł w Przewozie śmiercią głodową jego brat Baltazar, więziony tam przez okrutnego księcia

III 2011

WLEŃ (I) → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Krzyż z utraconą głową stoi poniżej poziomej drogi u zbiegu ulic Dworcowej i Lipowej, na terenie ogrodu plebanii

VII 2007

WLEŃ (II) → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Sklejony krzyż przy zielonym szlaku do zamku,
na początku kamiennych schodków.

Na krzyżu wypukły miecz i toporek

VII 2008

WLEŃ → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Kapliczka w murze przy kaplicy św. Jadwigi na tzw.

Wleńskim Gródku, na lewo od bramy

VII 2007

WOJCIECHÓW (I) → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Przy szosie, pod płotem domu nr 75

VII 2007

WOJCIECHÓW (II) → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Na terenie ogrodu domu nr 61, stojącego na wprost
ostrego zakrętu szosy do Lwówka

VII 2007

WOJCIECHÓW → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Na łące, ok. 100 m od szosy, przy drodze utwardzonej odchodzącej poniżej kościoła na północ. Z tyłu kapliczki jest wyryta data 1662
VII 2007

WOJCIECHÓW → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Ok. 30 m od południowej bramy w murze cmentarnym (czasem kapliczka jest niewidoczna w wysokich chaszczach). Z tyłu data 1742

VIII 2008

WOJCIECHÓW → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Przy drodze gruntowej odchodzącej przed kościołem na zachód, ok 400 m od szosy, ponad wsią,
ukryta między dwoma drzewami

VIII 2008

WOJCIESZYCE (I) → POWIAT JELENIA GÓRA

W skarpie drogi (szosa do Szklarskiej Poręby),
przy starym cmentarzu.

Przeniesiony tu z centrum wsi

V 2007

WOJCIESZYCE (II) → POWIAT JELENIA GÓRA

Na południowym końcu wsi, między domami nr 4 i 5

IV 2009

WOJNAROWICE → POWIAT WROCŁAW

W murze otaczającym kościół, po jego wewnętrznej stronie, w części południowej

VIII 2008

WOJNOWICE → POWIAT WROCŁAW

Na trawniku pod północną ścianą kościoła

VII 2008

WOJSŁAW → POWIAT BRZEG

Po lewej stronie południowej bramy kościelnej

VII 2010

WOLIBÓRZ → POWIAT KŁODZKO

Po południowej stronie szosy, za płotem domu nr 130, naprzeciwko murowanej kapliczki domkowej

VII 2008

WROCŁAW (I)

Na terenie drewnianego kościółka
św. Jana Nepomucena w Parku Szczytnickim.

Krzyż przeniesiony z Muchoboru

VI 2009

WROCŁAW (II)

Fragment krzyża z rytem miecza
jest umieszczony na ścianie w sali dawnej broni
w Muzeum Miejskim w Arsenale (parter)

VII 2012

WROCŁAW (MUCHOBÓR) (III–IV)

Po prawej stronie szosy do Smolca (ul. Żwirki i Wigury), za ogrodzeniem lotniska.
Czasem podawana lokalizacja: Karncza Góra

II 2008

WROCŁAW

Tzw. kapliczka Dompniga z 1491 r., obecnie w lapidarium kościoła Marii Magdaleny (w bocznej kaplicy).
Dawniej stała na rogu ulic Łaciarskiej i Marii Magdaleny

IV 2009, V 1961

WROCLAW (ŻERNIKI) (VI)

Ok. 400 m na zachód od stacji PKP Wrocław-Żerniki, po północnej stronie torów kolejowych.
Na skrzyżowaniu ramion jest ryt strzały

VI 1967, II 2008

WYKROTY → POWIAT BOLESŁAWIEC

W parku, na południe od kościoła, ok. 300 m od głównej szosy, wśród drzew, po lewej stronie drogi będącej przedłużeniem ul. Parkowej. Na krzyżu ryt włóczni

VI 2008

WYKROTY – PŁYTA → POWIAT BOLESŁAWIEC

Płyta z reliefem krzyża umieszczona na zewnętrznej ścianie kaplicy cmentarnej obok kościoła

VI 2008

ZABŁOCIE → POWIAT BOLESŁAWIEC

W żywopłocie przed budynkiem dawnej szkoły
(po prawej stronie drogi do Bolesławca, na wprost
wiaty przystanku autobusowego).

Od strony drogi krzyż jest niewidoczny

VI 2008

ZAGÓRZE ŚLĄSKIE (MYŚLINÓW)

→ **POWIAT WAŁBRZYCH**

Przy drodze, ok. 50 m na zachód od kościoła

IV 2006

ZAGÓRZE ŚLĄSKIE (I-II) → POWIAT WAŁBRZYCH

W sieni zamku Grodno; przeniesione w 1986 r. z muzeum w Świdnicy

VII 2008

ZAWADNO (KOPANIE) → POWIAT BRZEG

Przy polnej drodze z Kopania do Zawadna (szlak św. Jakuba),
po południowo zachodniej stronie drogi, wśród
pomnikowych dębów, ok. 100 m od polnej drogi do Różyny
VIII 2011

ZASTRUŻE → POWIAT ŚWIDNICA

Po lewej (południowej) stronie szosy Kostomłoty
– Strzegom, między Osiekiem i Ruskiem,
przy skrzyżowaniu z polną drogą, ok. 1 km
przed skrzyżowaniem z szosą Żary–Gościśław
III 2007

ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE → POWIAT ZĄBKOWICE ŚL.

W ogródku Izby Pamięci
„Laboratorium Doktora Frankenszteina”
przy ul. Krzywej 1. Przeniesiony z Kozieńca
VII 2008

ZBYLUTÓW → POWIAT LWÓWEK

Krzyż z tzw. dolną aureolą stoi przy polnej drodze równoległej do szosy, na południe od niej, nieco na zachód od przystanku autobusowego w centrum wsi. Dojście miedzą na wprost domu nr 59, ok. 200 m od szosy.

Napis opisujący zdarzenie z 1601 r. został wykuty prawdopodobnie w XIX w., zacierając ryt miecza.

Zdjęcie z 1961 r. pokazuje zniszczenia z ostatnich lat

VII 2007

ZEBRZYDÓW (I) → POWIAT ŚWIDNICA

W murze otaczającym kościół, w jego północnej części (od strony szosy)

VI 2006

ZEBRZYDÓW (II) → POWIAT ŚWIDNICA

W murze otaczającym kościół, w jego wschodniej części, ukryty za krzewami, na prawo od furty

VI 2010

ZEBRZYDÓW (III–V) → POWIAT ŚWIDNICA

Trzy krzyże: w szczycie prezbiterium i po obu stronach kalenicy nawy kościoła

VI 2010

ZIMNE DOŁY → POWIAT STRZELIN

Pod lasem, między dwoma dębami, ok. 500 m na zachód od gospodarstwa leżącego przy zielonym szlaku prowadzącym od szosy Biały Kościół–Romanów na Nowoleską Kopę. Na krzyżu kaligraficznie wykuta data „4. Mai 1868”

III 2007

ZŁOTOGŁOWICE (ROCHÓW) → POWIAT NYSA

W polu, ok.1 km. na południe od szosy Nysa–Łambinowice, przy drodze gruntowej ze Złotogłowic do Rochowa, obok wysokiego drewnianego krzyża

VIII 2010

ZIMNIK → POWIAT JAWOR

Przy ostatnich zabudowaniach wsi, w najwyższym punkcie drogi, na południe od dzwonnicy. Kapliczka pełni rolę ołtarzyka polowego

V 2007

ZŁOTORYJA → POWIAT ZŁOTORYJA

Za miastem, po prawej stronie szosy do Chojnowa, tuż przed odgałęzieniem drogi do Pyskowic

VI 2007

ZWRÓCONA (I) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Na prawo od bramy kościelnej, pomiędzy przyporami muru

IX 2007

ZWRÓCONA (II) → POWIAT ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

W polu, obok zrujnowanej kapliczki, ok. 1 km na południe od wsi, ukryty w kępie drzew

IX 2007

ŻAGAŃ → POWIAT ŻAGAŃ

Krzyż wmurowany na prawo
od bramy kościoła Nawiedzenia NMP „Na górze”

III 2011

ŻELAZNO → POWIAT KŁODZKO

Krzyż stoi na skarpie po lewej (wschodniej) stronie
szosy do Międzyzlesia, w miejscu gdzie za mostem
odchodzi asfaltowa uliczka,
za ażurowym płotem ogrodu posesji nr 131

VII 2006

ŻERKOWICE (I-II) → POWIAT LWÓWEK ŚLĄSKI

Dwa cementowo-piaskowcowe, zrekonstruowane krzyże stoją poniżej szosy do Bolesławca,
po jej zachodniej stronie, ok. 500 m od kościoła, vis-à-vis budynku nr 39.

Na jednym jest (zrekonstruowany) ryt siekierki, na drugim – widel

VI 2008

ŻÓRAWINA → POWIAT WROCŁAW

W obrębie murów otaczających kościół św. Trójcy, między północną bramą a kościołem

VIII 2007

ŻUKÓW → POWIAT POLKOWICE

Kapliczka kamienna stoi na skraju wsi, przy zakręcie drogi z Grodowca. W pełniącej funkcje drzwiczek blaszanej kracie jest wycięta data „1887”

VI 2009

Suplement dla niecierpliwych

Niektóre krzyże stoją w miejscach pozbawionych wyraźnych punktów odniesienia, np. wśród drzew w lesie (Batorów, Choiniec, Czernica V i VI, Nowe Łąki, Psary, Sieroszów) lub są tak zasłonięte roślinnością – szczególnie latem – że łatwo je przeoczyć (Lubiatów II, Pławna II, Stójków). Dla tej grupki, szczególnie trudnych do odnalezienia obiektów, podano w poniższej tabelce ich współrzędne geograficzne. Są one zaokrąglone do pełnych sekund kątowych (co odpowiada 20–30 m w terenie), gdyż dokładniejsze liczby wydają się w tym przypadku mylące, biorąc pod uwagę małą dokładność użytych przyrządów – zarówno tych, którymi wykonywano pomiar, jak i tych, którymi często posługują się poszukiwacze. W każdym przypadku zalecana jest możliwie dokładna mapa umożliwiająca zaplanowanie najlepszego dojścia lub dojazdu. Pomocna może być tu mapa internetowa, np. <http://mapa.szukacz.pl/>, na której łatwo lokalizować miejsca na podstawie nazwy lub wg współrzędnych i oglądać wybrany fragment również w postaci zdjęcia satelitarnego. W niektórych przypadkach rozdzielczość takich zdjęć dostępnych w Internecie pozwala dostrzec nawet pojedyncze obiekty (lub ich cień!), jeżeli znajdują się w odsłoniętym miejscu – np. Jarosów III, Wierzbna VII, Zbylutów – i wówczas dokładność lokalizacji odczytana z mapy wynosi kilka metrów.

Miejscowość	Szerokość geogr. N	Długość geogr. E
Batorów	50° 27' 02"	16° 23' 14"
Choiniec I	51° 06' 36"	15° 43' 59"
Choiniec II	51° 06' 40"	15° 44' 32"
Czaple/ Skorzynice I	51° 08' 02"	15° 43' 33"
Czernica V	50° 59' 24"	15° 42' 05"
Czernica VI	50° 58' 52"	15° 44' 56"
Duszniki/ Graniczna	50° 22' 46"	16° 21' 39"
Gębczyce	50° 42' 51"	17° 05' 46"
Jarosów III	50° 58' 39,6"	16° 24' 57,2"
Jarosówka II	51° 19' 34"	16° 00' 28"
Jarosówka I	51° 20' 16"	15° 58' 13"
Jasienica	50° 39' 09"	17° 04' 35"
Jodłowice	51° 17' 22"	16° 48' 15"
Krzewie Wielkie	51° 01' 41"	15° 27' 03"
Lubiatów II	50° 30' 23"	17° 03' 31"
Międzylesie	50° 08' 50"	16° 38' 04"
Miłochów	50° 49' 39"	16° 32' 11"

Miejscowość	Szerokość geogr. N	Długość geogr. E
Mirocin Dolny	51° 46' 18"	15° 34' 33"
Nawojów Łużycki II	51° 10' 35"	15° 18' 16"
Nielestno II	50° 59' 12"	15° 40' 29"
Nowe Łąki	51° 07' 09"	15° 45' 12"
Nowoszów	51° 25' 42"	15° 19' 18"
Płakowice	51° 06' 30"	15° 37' 17"
Pławna II	51° 02' 50"	15° 32' 36"
Psary	50° 51' 57"	17° 21' 05"
Radoniów	50° 00' 24"	15° 29' 30"
Sieroszów/Bobolice	50° 37' 35"	16° 52' 55"
Skorzynice II	51° 07' 50"	15° 43' 29"
Stójków/ Stronie Śl.	50° 19' 01"	16° 52' 11"
Warta Bolesławicka	51° 13' 35"	15° 39' 24"
Wierzbna VII	50° 54' 38"	16° 31' 18"
Zbylutów	51° 08' 23"	15° 39' 23"
Złotogłowice	50° 29' 37"	17° 23' 20"

Poruszanie się w terenie przy pomocy GPS odbiera nieco przyjemności „tropienia”, ale z drugiej strony – pozwala uniknąć frustracji w przypadku bezowocnego błędzenia w pobliżu upragnionego celu.

Samotny krzyż w Jarosławie stoi na otwartej przestrzeni, pośrodku pól – prawdopodobnie przy zaoranej obecnie miedzy – i w dużej rozdzielczości (np. 1 piksel ekranu = ok. 40 cm w terenie) jest widoczny na zdjęciu satelitarnym

